

Memòria de
sostenibilitat del
**Departament
d'Interior,
Relacions
Institucionals
i Participació**
2009

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Interior, Relacions
Institucionals i Participació**

Memòria de
sostenibilitat del
**Departament
d'Interior,
Relacions
Institucionals
i Participació**
2009

© Generalitat de Catalunya

Departament d'Interior, Relacions Institucionals
i Participació

Carrer Diputació, 355
08009 Barcelona

Setembre 2010

Aquest document s'ha publicat únicament en
format electrònic.

Coberta: detall de la façana de la seu central del
Departament

Fotografia: Ignasi Sol

Realització: Àrea de Responsabilitat Social
Corporativa

Maquetació: Graphicqueralt

Correccions: Addenda sccl

Sumari

7	1 Salutació [1.1]
9	2 Perfil del Departament
9	2.1 Decret d'estructuració del Departament
11	2.2 Estructura del Departament [2.3 i 4.1]
14	2.2.1 Membres del Consell de Direcció [LA13]
15	2.3 Àmbits d'actuació [2.7]
17	3 Impactes, riscos i oportunitats [1.2]
20	3.1 Participació dels grups d'interès
21	3.2 La responsabilitat social al Departament
25	4 Dimensió econòmica i financera
25	4.1 Valor econòmic directe generat i distribuït (milers d'euros) [2.8,EC1]
26	4.2 Ingressos dels organismes autònoms
27	4.3 Impacte de les inversions en infraestructures [EC8]
29	5 Ciutadania
29	5.1 Qualitat en l'atenció [PR5]
31	5.1.1 Certificat en la norma ISO 9001 de qualitat
32	5.2 Sistema de gestió de suggeriments, agraïments i queixes (SAQ) [PR5]
33	5.3 Innovació
33	5.3.1 Projecte del Centre d'Atenció i Gestió de Trucades d'Urgència 112. [EC8 i EN26]
35	5.4 Programes de sensibilització de la ciutadania i comunicació responsable [LA8]
39	5.5 Accessibilitat
40	5.6 Oficina de Relacions amb la Comunitat (ORC)
44	6 Capital humà
44	6.1 Contractació
47	6.2 Llibertat d'associació i convenis col·lectius
48	6.3 Salut i seguretat laborals
48	6.3.1 Accions preventives i formatives en prevenció de riscos
48	6.3.2 Absentisme i accidentalitat

50	6.4 Igualtat d'oportunitats [LA13]
51	6.5 Conciliació [LA3]
52	6.6 Beneficis socials per al personal
52	6.6.1 Participació del personal en l'avaluació del complement de productivitat [LA12]
53	6.7 Formació i foment de l'ocupabilitat
53	6.7.1 Resultats de la formació
56	6.7.2 Formació de l'ISPC dins dels plans de ciutadania i immigració, de polítiques de dones i de protecció del menors [HR3]
62	6.7.3 Projecte "Coneixe'ls. Serveix-los millor" [HR8]
64	7 Proveïment [HR1, HR2]
67	8 Medi ambient
67	8.1 Impacte del DIRIP en l'entorn
68	8.2 Estalvi energètic per millores en la conservació i en l'eficiència [EN5 i EN7]
70	8.3 Programa de bones pràctiques ambientals
71	8.4 Iniciatives per reduir els impactes del DIRIP [EN26]
72	8.5 Gestió dels residus
73	8.6 Finestra ambiental a la seu central del Departament d'interior, Relacions Institucionals i Participació
74	8.7 Emissió, reducció i compensació d'emissions de CO ₂ [EN18]
75	9 Entorn social i comunitat
75	9.1 Informe sobre la seguretat a Catalunya [SO1] [PR5]
78	9.2 Pla interdepartamental de participació ciutadana
80	9.3 Pla d'estalvi i bones pràctiques al Departament, un model de gestió pública eficient, innovador i adaptat a la realitat. [SO3 i 4.11]
82	9.4 Memòria democràtica [HR3]
85	9.5 Promoció de la pau i dels drets humans
86	9.6 Inversió social dels beneficis de Loteria de Catalunya
87	9.7 Principals associacions a les quals pertany [4.13]
88	9.8 Premis i distincions [2.10]
89	9.9 Consell de Seguretat de Catalunya
90	10 Paràmetres de la memòria

Salutació ^[1.1]

Us presento l'edició del 2009 de la memòria de sostenibilitat del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació. Aquest és el segon any consecutiu que publiquem aquesta memòria seguint les directrius de l'estàndard fixat pel Global Reporting Initiative (GRI).

Amb aquesta publicació, volem fer palesa la coresponsabilitat necessària en l'exercici de la funció pública entre Administració i ciutadania. En aquestes pàgines podreu trobar les activitats i polítiques públiques d'aquest Departament en les tres dimensions de la sostenibilitat: l'econòmica, l'ambiental i la social.

Aquest Departament té encomanades la gestió i l'aplicació de les polítiques públiques de seguretat, que tenen l'objectiu de garantir el lliure exercici de drets i llibertats i afavorir la convivència. També gestionem les polítiques d'impuls a l'autogovern, amb el desenvolupament de l'Estatut i de la innovació democràtica, amb la recuperació de la memòria democràtica i la promoció de la participació ciutadana, de la pau i dels drets humans.

Es tracta d'un gran projecte, molt important per al benestar dels ciutadans i ciutadanes. És per això que l'aposta per la transparència i per la formalització de la responsabilitat social corporativa pren una gran importància si tenim en compte l'extensa activitat que duem a terme, el pressupost que tenim assignat i la gran quantitat de professionals d'aquest Departament que treballen per portar endavant els objectius que tenim encomanats.

És per això que hem dut a terme objectius i estratègies per modernitzar les polítiques públiques que promovem, i també ho hem fet per les polítiques internes del Departament. Per tant, l'austeritat pressupostària, la promoció de la igualtat d'oportunitats entre homes i dones i el màxim respecte al medi ambient formen part de l'essència del Departament, com ho són les seves polítiques públiques vers la ciutadania. Igualment, les campanyes de sensibilització ciutadana, com les de seguretat viària o les de joc responsable i de memòria democràtica, formen part de les funcions pròpies del Departament, però es realitzen sota criteris de responsabilitat social corporativa.

Us convido a la lectura d'aquest document, que no descriu tant *què* ha fet el Departament, sinó *com* ho ha fet i, per tant, complementa la memòria d'activitats que elaborem anualment.

Joan Saura Laporta

Joan Saura Laporta

Conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació

Presentació tècnica de la memòria de sostenibilitat

Els continguts i indicadors responen a les directrius de la guia G3 editada pel *Global Reporting Initiative* (GRI), que especifica quatre principis bàsics per a l'elaboració de memòries de sostenibilitat.

Mitjançant una enquesta enviada a una mostra dels nostres grups d'interès, hem pogut determinar part de la materialitat (rellevància) de la informació recollida, la qual ha complementat les nostres consideracions de caràcter intern, a la vegada que els hem fet partícips en el procés d'elaboració de la memòria. Al final de la memòria hi ha una taula amb tots els indicadors del GRI que s'inclouen, i que podreu anar trobant al llarg del document entre claudàtors.

La informació que trobareu en aquestes pàgines comprèn tots els edificis i serveis del DIRIP durant el període de l'1 de gener al 31 de desembre de 2009.

El 31 de desembre de 2009, el DIRIP el constitueixen 21.359 treballadors i 310 centres de treball repartits per tot el territori de Catalunya, amb un pressupost executat de 1.274 milions d'euros. [2.8]

Aquesta memòria ha estat verificada externament, pel que fa a l'adaptació als requisits de GRI, per Ètia Consultoria Estratègica, una firma especialitzada en RSC i membre de Forética.

Aquesta edició de la memòria de sostenibilitat i l'anterior estan disponibles al web del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació.

Per a qualsevol informació addicional sobre la memòria, contacteu amb: [3.4]

Eva Lahoz Carballo

Àrea de Responsabilitat Social Corporativa

eva.lahozc@gencat.cat

Tel.: 93 551 22 35

Pg. de Sant Joan, 43

08009 Barcelona

Perfil del Departament

Decret d'estructuració del Departament

L'estructura del Departament la defineix el Decret 243/2007, de 6 de novembre, d'estructura del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació.¹

El 2009 han començat a funcionar tres noves entitats vinculades al departament: l'Institut Català Internacional per la Pau, el Memorial Democràtic i el Centre d'Atenció i Gestió de Trucades d'Urgència 112 Catalunya [2.9]

El 2009 han començat a funcionar tres noves entitats vinculades al DIRIP: l'ICIP, el Memorial Democràtic i el 112.

Denominació [2.1]	Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya
Seu principal [2.4]	Diputació, 355, de Barcelona
Forma jurídica [2.6]	Administració pública (NIF S0811001G)

L'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP)² es defineix com una entitat pública de caràcter institucional, amb personalitat jurídica pròpia i plenament independent. Els seus àmbits de treball són la recerca, la divulgació i l'acció en el camp de la cultura de la pau a Catalunya i a escala internacional.

La creació de l'ICIP respon a un doble mandat del mateix Parlament de Catalunya: d'una banda, la Llei de foment de la pau aprovada l'any 2003, que ja preveia en la seva disposició addicional segona la creació d'un Institut Internacional per la Pau o de l'estructura organitzativa més adequada per a la consecució de les finalitats del foment de la pau. De l'altra, l'Estatut de Catalunya, que en el capítol cinquè dedicat als principis rectors, i en concret en l'article 51.1, incorpora per primera vegada el foment de la cultura de la pau com un dels mandats de l'Estatut.

El fonament principal de la Llei de creació de l'ICIP és crear un instrument que impulsi els valors i la pràctica de la cultura de la pau, la seguretat humana i la resolució pacífica dels conflictes i de les tensions socials en un entorn global de creixent multiculturalitat i complexitat, i posar-lo al servei de Catalunya i de la societat internacional en general. El projecte pacífic de convivència de l'ICIP es basa en la promoció d'una cultura de pau, de respecte als drets humans i de realització de la justícia.

¹ Mitjançant el Decret 186/2007, de 28 d'agost, es va reestructurar el Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, llevat en el cas de la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments, en què es va fer mitjançant el Decret 183/2007, de 28 d'agost, per tal de facilitar el funcionament intern del nou Departament i garantir una prestació de serveis més eficaç i eficient.

² LLEI 14/2007, del 5 de desembre, de l'Institut Català Internacional per la Pau.

El **Memorial Democràtic**,³ creat per llei l'octubre de 2007, és una entitat de dret públic dotada de personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar, tant en l'àmbit públic com en el privat. Té per objecte desplegar les polítiques públiques del Govern adreçades a la recuperació, commemoració i foment de la memòria democràtica durant el període 1931 i 1980.

El Memorial Democràtic és l'instrument amb què la Generalitat ha de dur a terme polítiques públiques destinades a recuperar la memòria de les víctimes de la Guerra Civil i de les persones, les organitzacions i les institucions que van fer front a la repressió política, social, cultural i nacional del règim franquista. El Memorial Democràtic ha de servir també com una via per difondre entre les generacions presents i futures el respecte pels drets humans i el coneixement dels fonaments del sistema de llibertats de què gaudeix la societat.

El **Centre d'Atenció i Gestió de Trucades d'Urgència 112 Catalunya**⁴ es crea per gestionar el servei públic d'atenció de trucades d'urgència del número telefònic únic 112 al territori de Catalunya. El Centre s'ha constituït com a entitat de dret públic dotada de personalitat jurídica pròpia i plena capacitat d'obrar per complir les seves funcions, ja que ha de coordinar la intervenció de diversos departaments de la Generalitat amb competències diferents, i també l'actuació d'institucions diverses.

La creació del Centre d'Atenció i Gestió de Trucades d'Urgència 112 de Catalunya respon a directives europees que estableixen l'obligació dels estats membres d'adoptar les mesures necessàries per garantir que les trucades d'urgència al número únic europeu reben la resposta i l'atenció adequades.

Aquest model ha de permetre una millor coordinació i eficàcia en la resposta davant les emergències que ha de contribuir a donar una resposta ràpida, senzilla, eficaç i coordinada a les peticions urgents d'assistència que faci qualsevol ciutadà o ciutadana al territori de Catalunya.

També l'Entitat Autònoma de Jocs i Apostes (EAJA)⁵ s'ha reestructurat amb la finalitat d'adequar l'estructura organitzativa de la Loteria de Catalunya en departaments, unitats i àrees, i adequar-se així als nous projectes i actuacions duts a terme els darrers anys, i desenvolupar amb la màxima eficàcia i amplitud les competències d'organització, gestió i comercialització de les loteries que té encomanada.

³ LLEI 13/2007, del 31 d'octubre, del Memorial Democràtic.

⁴ LLEI 9/2007, del 30 de juliol, del Centre d'Atenció i Gestió de Trucades d'Urgència 112 Catalunya

⁵ ORDRE IRP/483/2009, de 6 d'octubre, de reestructuració de l'Entitat Autònoma de Jocs i Apostes de la Generalitat.

Estructura del Departament⁶ [2.3 i 4.1]

Organigrama general

Conseller d'Interior,
Relacions Institucionals
i Participació
Joan Saura Laporta

Gabinet del Conseller
Xavier Riu Sala

Oficina de Protocol
Roser Gatell Pujol

Oficina de Relacions
Institucionals
Carles Andreu Displàs

Secretaria del Conseller
Joan Garcia Caellas

Gabinet de Comunicació
Anna M. Oliva López

Secretaria General
Joan Boada Masoliver

Direcció de Serveis
Lluís Torrens Mèlich

Direcció General
del Joc i d'Espectacles
Mercè Claramunt Bielsa

Direcció General de
Prevenió, Extinció
d'Incendis i Salvaments
Olga Lanau Rami

Direcció General de
Protecció Civil
Josep R. Mora Villamate

Entitat Autònoma de
Jocs i Apostes
Mercè Claramunt Bielsa

Servei Català de Trànsit
Josep Pérez Moya

Secretaria de Seguretat
Joan Delort Menal

Direcció General
de la Policia
Rafael Olmos Salaver
(fins al 31.03.09)
Joan Delort Menal
(des de l'1.04.09)

Institut de Seguretat
Pública de Catalunya
Jose Carlos González Zorrilla

*Resolució IRP/4051/2006, de 7 de desembre, per la qual s'encarreguen les funcions del director de l'Entitat Autònoma de Jocs i Apostes de la Generalitat a la directora general del Joc i d'Espectacles (DOGC 4780, de 14.12.2006).

⁶Memòria del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació 2009 (<http://www20.gencat.cat/portal/site/interior/menuitem.8384cfa623b910cf65d789a2b0c0e1a0/?>)

Organigrama general (continuació)

Conseller d'Interior,
Relacions Institucionals
i Participació
Joan Saura Laporta

Secretaria de Relacions
Institucionals i Participació
Josep Vendrell Gardeñes

Direcció General
de Relacions Institucionals
Félix Alonso Cantorné

Direcció General
de Participació Ciutadana
Marc Rius Piniés

Direcció General
de la Memòria Democràtica
Maria Jesús Bono Lahoz

Oficina de Promoció
de la Pau i dels Drets Humans
Xavier Badia Cardús

Institut d'Estudis
Autonòmics
Carles Viver Pi-Sunyer

Resten adscrits al Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya, el Servei Català de Trànsit, l'Entitat Autònoma de Jocs i Apostes de la Generalitat, l'Institut Català Internacional per la Pau, el Memorial Democràtic i el Centre d'Atenció i Gestió de Trucades d'Urgència 112 Catalunya i l'Institut d'Estudis Autònòmics, que es regeixen per les seves normes específiques.

La persona titular del DIRIP exerceix les funcions de la presidència rotatòria de la Comissió Bilateral Generalitat-Estat, de la presidència de la representació catalana a la Comissió Mixta de Transferències Estat-Generalitat i de la Comissió Mixta Generalitat-Ajuntament de Barcelona.

D'acord amb l'article 16 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, corresponen al conseller les atribucions següents com a càrrec executiu [4.2]

- Desenvolupar l'acció de govern en l'àmbit de les funcions que li són assignades, de conformitat amb les directrius del president o presidenta de la Generalitat i del Govern.
- Proposar al Govern avantprojectes de llei, projectes de decret legislatiu, projectes de decret llei o projectes de decret relatius a llurs funcions o a llur àmbit de competències.
- Proposar al Govern el programa d'actuació relatiu a llurs funcions o a llur àmbit de competències.
- Proposar al Govern el nomenament i el cessament dels alts càrrecs del Departament, i acordar el nomenament i el cessament dels altres càrrecs del Departament.
- Exercir la potestat disciplinària, en el marc establert per l'ordenament vigent.
- Formular propostes al Govern sobre assumptes que en requereixen l'aprovació, relatius a llurs funcions o a llur àmbit de competències.
- Qualsevol altres que siguin pròpies del càrrec o que li siguin atribuïdes per norma.

Qualsevol persona, ja sigui treballadora del Departament o no, pot comunicar-se amb el Conseller del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació (l'Hble. Sr. Joan Saura i Laporta) per diversos canals: [4.4]

- Per correu electrònic a les adreces:
 - contacteinterior@gencat.cat
 - consellersaura@gencat.cat
- Per correu ordinari a l'adreça:
 - Carrer de la Diputació, 355 08009 Barcelona
- Per via telefònica al: 93 551 20 00

Membres del Consell de Direcció [LA13]

Presidit pel conseller, el Consell de Direcció del Departament assisteix el conseller en les funcions de coordinació general i seguiment de l'activitat del Departament. Del Consell de Direcció, en formen part els titulars d'òrgans directius amb nivell orgànic de secretari general o de director general del Departament, altres càrrecs que el conseller determini i el/la cap del Gabinet del Conseller, que actua com a secretari/ària.

Àmbit d'Interior

75%   25%

Nom	Càrrec
Joan Saura Laporta	Conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
Xavier Riu Sala	Cap del Gabinet del Conseller
Anna M. Oliva López	Cap del Gabinet de Comunicació
Carles Andreu Displàs	Cap de l'Oficina de Relacions Institucionals
Joan Boada Masoliver	Secretari general d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
Lluís Torrens Mèlich	Director de Serveis
Mercè Claramunt Bielsa	Directora general del Joc i d'Espectacles
Josep Ramon Mora Villamate	Director general de Protecció Civil
Olga Lanau Rami	Directora general de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments
Joan Delort Menal	Secretari de Seguretat
José Carlos González Zorrilla	Director de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya
Josep Pérez Moya	Director del Servei Català de Trànsit

Àmbit de Relacions Institucionals i Participació

86%   14%

Nom	Càrrec
Joan Saura Laporta	Conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
Xavier Riu Sala	Cap del Gabinet del Conseller
Joan Boada Masoliver	Secretari general d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
Natàlia Torrent Queralt	Adjunt al cap del Gabinet de Comunicació en l'àmbit de RIP
Sergi de Maya Garcia	Adjunt al cap del Gabinet del Conseller en l'àmbit de RIP
Josep Vendrell Gardeñes	Secretari de Relacions Institucionals i Participació
Lluís Torrens Mèlich	Director de Serveis
Fèlix Alonso Cantorné	Director general de Relacions Institucionals
Marc Rius Piniés	Director general de Participació Ciutadana
M. Jesús Bono Lahoz	Directora general de la Memòria Democràtica
Xavier Badia Cardús	Director de l'Oficina de Promoció de la Pau i dels Drets Humans
Carles Viver Pi-Suñer	Director de l'Institut d'Estudis Autònomic
Enric Oltra Querol	Subdirector general de Serveis de l'Àmbit de RIP.
Jordi Conde Castejón	Responsable de l'Àrea d'Assessorament Jurídic Àmbit RIP

Tots els membres dels Consells de Direcció són executius i no independents. [4.3]

Àmbits d'actuació⁷ [2.7]

Seguretat i policia. La Secretaria de Seguretat dirigeix les polítiques públiques en matèria de seguretat i policia i exerceix les funcions atribuïdes al Departament en l'àmbit de l'activitat de policia, inclosa la gestió dels mitjans i els sistemes auxiliars necessaris per desenvolupar l'activitat policial i les que corresponguin als àmbits de seguretat privada.

Bombers. La Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments és la unitat encarregada de l'execució i el compliment de les competències del Departament pel que fa a la prevenció, l'extinció d'incendis i els salvaments davant situacions de risc. La persona titular d'aquesta Direcció General té sota el seu comandament el cos de Bombers de la Generalitat.

Protecció civil. S'encarrega de gestionar el telèfon d'emergències 112, de fer els plans de protecció, d'aconsellar la població sobre riscos i de gestionar el voluntariat. El Centre d'Atenció i Gestió de Trucades d'Urgència 112 Catalunya gestiona el servei públic d'atenció de trucades d'urgència del número telefònic únic 112 al territori de Catalunya.

Joc i espectacles. La Direcció General del Joc i d'Espectacles és responsable de programar, regular, autoritzar i controlar les activitats relatives als jocs d'atzar i les apostes, i els espectacles públics i les activitats recreatives que es fan a Catalunya.

Trànsit. Exerceix les competències en matèria de trànsit a Catalunya, amb l'objectiu d'aconseguir una reducció de la sinistralitat viària, que tendeixi a apropar-se a l'accidentalitat zero. S'encarrega, doncs, d'informar i formar la població.

Formació en seguretat. Les finalitats essencials de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya són la formació de membres dels serveis de seguretat, prevenció i extinció d'incendis i salvaments, d'emergències, de protecció civil i de vigilància, control i protecció ambientals.

Participació ciutadana. La Direcció General de Participació Ciutadana té la missió de promoure la participació de la ciutadania en el disseny, l'execució i el seguiment de les polítiques del Govern de la Generalitat i dels ens locals de Catalunya.

Relacions institucionals. La Direcció General de Relacions Institucionals és la unitat del Govern encarregada de les relacions amb el Parlament de Catalunya, el Síndic de Greuges, el Govern de l'Estat, els governs de les altres comunitats autònomes i les forces armades.

Autogovern. L'Institut d'Estudis Autònomic és l'organisme especialitzat en l'estudi i la recerca en el dret públic autònic i les polítiques autonòmiques, i en l'assessorament a la Generalitat en matèria de desenvolupament autònic.

Marques principals* del Departament [2.2]

mossos d'esquadra

servei català de
Trànsit

LOTERIA DE CATALUNYA

Institut de Seguretat Pública de Catalunya

memòria
democràtica

J Ò C
RESPONSABLE

⁷ Més informació al web del Departament: <http://www.gencat.cat/dirip>.

*D'elles en depenen moltes altres

Memòria democràtica. La Direcció General de la Memòria Democràtica promou la política pública de recuperació de la memòria democràtica: homenatge i desgreuge a totes les víctimes de la lluita per la democràcia, proclamació dels valors que fonamenten la democràcia i preservació de la memòria de la lluita contra el franquisme. El Memorial Democràtic és l'instrument establert per la Generalitat per executar les polítiques públiques de recuperació de la memòria democràtica.

Pau i drets humans. L'Oficina de Promoció de la Pau i dels Drets Humans és l'òrgan encarregat d'impulsar i desenvolupar una política pública de foment de la pau i promoció dels drets humans, ja sigui implementades per la mateixa Oficina o bé articulades en col·laboració amb altres departaments. La finalitat bàsica de l'Institut Català Internacional per la Pau és promoure la cultura de la pau a Catalunya i al món, promoure la resolució pacífica i la transformació dels conflictes i fer que Catalunya tingui un paper actiu com a agent de pau.

Impactes, riscos i oportunitats ^[1.2]

El Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació (DIRIP) centra la seva activitat en funcions relacionades amb la seguretat ciutadana, la seguretat pública i el trànsit, les emergències i seguretat civil, el joc i espectacles, la coordinació de les relacions amb el Parlament de Catalunya, les relacions institucionals i impuls del desenvolupament estatutari, la promoció de la participació ciutadana, la recuperació de la memòria democràtica i el foment de la pau i els drets humans. Aquesta extensa activitat fa que el DIRIP tingui un impacte molt important en la societat, ja sigui en la dimensió econòmica, social o ambiental.

El DIRIP vetlla perquè els diferents àmbits d'impacte sobre l'entorn tinguin un resultat positiu o bé minimitzin els possibles impactes negatius. Tot seguit fem un recull d'aquests àmbits d'impacte:

Equitat de gènere	Vetllar per assolir l'equitat real entre les dones i els homes, eliminant els obstacles que impedeixen a les dones ocupar certs llocs de treball o càrrecs de responsabilitat i facilitant l'accés, la selecció, la promoció i el desenvolupament professional de les dones per contribuir a obtenir una organització i una societat més equitativa.
Àmbit del joc	La consolidació de les polítiques de foment del joc responsable.
Àmbit dels espectacles	L'aprovació de la Llei de regulació administrativa dels espectacles públics i les activitats recreatives per aportar seguretat i qualitat en l'oferta d'oci i garantir els drets i deures de totes les persones que intervenen en aquest àmbit.
Protecció civil	La construcció d'un vertader sistema de protecció civil català. El desenvolupament d'accions globals de formació i de sensibilització a la població. El Centre d'Atenció i Gestió de Trucades d'Urgència 112 Catalunya de Reus.
Prevenició, extinció d'incendis i salvaments	El desplegament d'un dispositiu per netejar els boscos malmesos per les ventades del mes de gener, en col·laboració amb el Departament de Medi Ambient i Habitatge. Realització de tasques preventives que permeten millorar el coneixement, per tal d'evitar el risc i, en cas d'incident o accident, minimitzar-ne l'impacte amb la intensificació de les tasques de reconeixement del territori i de les instal·lacions en què han d'intervenir.
Polícia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra	Millora progressiva en els processos de treball per tal d'oferir un servei públic eficient, modern i de qualitat. En l'àmbit operatiu, s'ha fet un esforç important per optimitzar la seguretat ciutadana i la seva percepció pels ciutadans i ciutadanes, donant prioritat als criteris de proximitat i de qualitat dels serveis policials i a l'atenció a la ciutadania. La creació d'un sistema de suggeriments, agraïments i queixes, que simplifica i facilita l'accés dels ciutadans als serveis de seguretat.
Seguretat contra la violència masclista	Millorar l'atenció i protecció de les dones que pateixen violències. Increment en un 11% del nombre d'efectius destinats a l'atenció de les víctimes de violència masclista, i accions per sensibilitzar i difondre les eines per lluitar contra aquest tipus de violència. Disseny del model d'atenció policial estandarditzat per a tot el territori i elaboració del procediment d'atenció i prevenició policial de matrimonis forçats.
Formació policial	112.000 hores de formació impartides a més de 22.000 alumnes. Millora de l'adequació de la formació a les necessitats professionals dels diversos cossos i col·lectius vinculats al sistema de seguretat.
Seguretat viària	Priorització dels treballs per continuar rebaixant els índexs de mortalitat i d'accidentalitat viària a Catalunya. Reducció a la meitat de víctimes mortals per accident de trànsit que hi va haver l'any 2000. Objectiu aconseguit un any abans del que va proposar la Unió Europea.

Relacions institucionals i participació	Impuls al desplegament de l'Estatut.
Participació ciutadana	Impuls, suport i coordinació de la participació en les polítiques públiques que impulsa el Govern de la Generalitat, i foment de la participació en l'àmbit del món local i les associacions no lucratives. Aprovació del Pla interdepartamental de participació ciutadana 2008-2010.
Promoció de la pau i dels drets humans	Creació de l'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP), que ha fet que l'Oficina posi l'accent, sobretot, en la vessant dels drets humans. Posada en marxa del Programa de protecció de defensors i defensores dels drets humans amenaçats.
Memòria democràtica	Aprovació pel Parlament de la Llei de fosses, amb l'objectiu de dignificar-les, exhumar les restes de les víctimes i identificar-les. Continuar la creació de la Xarxa d'Espais de la Memòria Democràtica, recuperant refugis, trinxeres i itineraris, i creant museus i centres d'interpretació per tot el territori.

Al llarg d'aquesta memòria trobareu més informació detallada sobre les actuacions del Departament, així com en la Memòria del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació 2009.

Si l'activitat del Departament té un impacte en la societat és pel fet que el Departament en forma part, i per tant també està exposat a les tendències i impactes que des de l'entorn es produeixen. El Departament ha de ser conscient d'aquests i actuar en conseqüència.

Algunes de les tendències davant les quals cal actuar són les següents:

CANVI CLIMÀTIC	Àmbit afectat
Els índexs meteorològics de risc d'incendi resumeixen un conjunt de variables meteorològiques que afecten l'inici i la severitat dels incendis forestals. Aquests índexs han augmentat com a conseqüència directa de l'augment de la temperatura i de la disminució de la humitat relativa mínima de l'aire. Atès que la relació clima-incendis està prou ben establerta, es pot considerar que el canvi de clima n'és almenys una de les causes. Les implicacions de cara al futur són importants. Si el clima esdevé més càlid i eixut, com sembla que indiquen els models de canvi climàtic, s'espera una major severitat i freqüència dels incendis a Catalunya en un futur no gaire llunyà.	Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments
GLOBALITZACIÓ ECONÒMICA	Àmbit afectat
Els grups multinacionals busquen, a l'hora de fer les seves activitats de negoci, els països amb els treballadors més passius, amb menys regulació mediambiental, amb més permissivitat enfront de violacions dels drets humans, etc. La globalització ha causat un gran impacte sobre les poblacions i el medi ambient arreu del món. Com a consumidor, el Departament pot col·laborar a través de les seves opcions de consum en gran nombre de projectes i empreses. A través de les compres, el Departament pot estar finançant més o menys directament companyies que no comparteixen els seus valors. És important tenir-ho en compte, perquè si el Departament exigeix que les empreses tinguin un comportament ètic en tots els àmbits, és necessari que apliqui primer la mateixa regla a la seva opció de consum.	Tot el Departament i especialment l'Àrea de compres i logística
IMMIGRACIÓ	Àmbit afectat
Si bé les estadístiques no demostren una relació directa entre immigració i delinqüència, sí que hi ha un qüestió de "percepció" d'inseguretat en aquest sentit per l'existència de persones, grups o corrents ideològics que pertanyen a la població de rebuda i que fa que hi hagi uns estereotips determinats. Les percepcions són, per tant, molt importants, tot i que no tinguin una base objectiva. La gestió de la diversitat és una realitat que afecta sovint el treball policial. L'arribada de persones amb models socials i policials de referència diferents i la interacció entre comunitats planteja nous reptes i noves dificultats, no sempre fàcils de detectar, a les quals s'ha de parar atenció i donar resposta.	Direcció General de la Policia

IGUALTAT D'OPORTUNITATS

La igualtat de gènere és el motor de desenvolupament que permet avançar cap a un altre tipus de societat, facilitant que tota la ciutadania tingui els mateixos drets i oportunitats i que s'aconsegueixi un aprofitament màxim de tots els recursos disponibles.

Les xifres ens mostren que, encara que les dones estan més preparades que els homes, continuen tenint una taxa d'ocupació menor, pateixen més temporalitat, tenen més contractes a temps parcial i ocupen càrrecs més baixos dintre de les organitzacions. I un dels factors que provoca això és que, tot i que la participació femenina en el mercat de treball ha augmentat, els treballs de cura i domèstics continuen recaient principalment en les dones. El fet que les dones estiguin fora del mercat laboral o que no s'incorporin amb tota la seva capacitat provoca una pèrdua de talent i de capital humà que repercuteix directament en la competitivitat de les empreses i del sistema econòmic.

Així mateix, com estableix l'Estatut d'autonomia, l'equitat de gènere és un valor que han de promoure tots els poders públics i en tots els àmbits: social, polític i econòmic. S'ha de remoure qualsevol impediment que provoqui que les dones no participin en igualtat de condicions, i cal incorporar la perspectiva de gènere en totes les polítiques i actuacions que es fan per tal d'aconseguir una plena igualtat entre els homes i les dones en la nostra societat, ja que és una qüestió de justícia social i d'eficiència econòmica.

CONCILIACIÓ

L'absentisme laboral és un problema comú a les empreses de l'Estat i una de les causes principals de disminució de la productivitat. La pèrdua d'hores de feina supera el 16% en una de cada tres empreses nacionals i comporta un cost que equival a l'1% del PIB, al voltant de 12.700 milions d'euros a l'any segons l'Institut Nacional d'Estadística (INE). Més d'un centenar de companyies de tot el país han aconseguit reduir l'absentisme per sota del 3% flexibilitzant els horaris i incentivant els objectius.*

Els experts aposten per un model de motivació dels treballadors i suggereixen donar ajuts per paternitat, flexibilitzar els horaris, introduir el treball telemàtic i incentivar la consecució d'objectius.

Les empreses conegudes com a Familiarment Responsables (EFR) han vist com augmentava la seva productivitat, i passaven de la mitjana nacional d'absentisme (5,3%) a col·locar-se per sota del 3%, millorant la taxa europea (4,6%).

CRISI ECONÒMICA

El pressupost de la Secretaria General del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació per al 2009 s'ha fet amb criteris de contenció de la despesa, dins del context de restriccions pressupostàries en què es troba el conjunt de la Generalitat de Catalunya davant de la caiguda en la recaptació provocada per la crisi econòmica. Malgrat tot, el Departament ha continuat amb les mesures per incrementar l'eficàcia i la qualitat del servei i la millora de l'eficiència.

*Estudi publicat per l'escola de negocis EOI, la fundació Masfamília i la consultora Tatum

Àmbit afectat

Programa per a l'equitat de gènere

Àmbit afectat

Tot el Departament

Àmbit afectat

Tot el Departament

3.1

Participació dels grups d'interès

Els grups d'interès que contempla l'organització són els següents: [4.14]

Gràfic 1. Grups d'interès del Departament

DIRIP

Comunitat

Personal

Clients externs

Proveïdors i empreses contractades

Altres institucions

Les consultes al grup d'interès es van fer mitjançant un qüestionari en línia publicat a la intranet corporativa

En aquesta memòria s'ha iniciat el procés de consulta, incloent-hi d'entrada el personal propi i el d'altres departaments de la Generalitat. L'elecció d'aquests grups rau en què l'objectiu d'aquesta segona memòria és informar als públics més interns [4.15]. Posteriorment, s'anirà ampliant a altres parts interessades.

Per tal de fer les consultes a aquests grups, es va dissenyar un qüestionari en línia que s'ha fet públic per mitjà de la intranet corporativa. El qüestionari inclou preguntes sobre la importància que li donen als diferents aspectes, però també sobre nivell de satisfacció amb la memòria interna del 2008 (la memòria directament anterior) [4.16]

Dels resultats s'han obtingut les següents conclusions més importants: [4.17]

Aspectes generals que s'han de prioritzar davant dels altres:

- Àmbit i acompliment econòmic
- Impacte mediambiental
- Respecte i promoció dels drets humans

Informacions que s'han de potenciar o afegir

- Distribució de la despesa i aplicació pressupostària
- Consums energètics i eficiència energètica
- Consums d'aigua
- Conservació del medi i iniciatives per reduir impactes ambientals
- Igualtat d'oportunitats, gestió de la diversitat i conciliació de la vida laboral amb la familiar i personal
- Salut, seguretat i prevenció de riscos laborals
- Promoció dels drets humans
- Qualitat de servei
- Privacitat de la informació

Aspectes tècnics de la memòria que s'han de millorar

- Claredat
- Precisió

La responsabilitat social al Departament

Ja fa gairebé dos anys que es va crear l'àrea de **Responsabilitat Social Corporativa (RSC)**, però lluny de quedar-se aquí, el Departament continua treballant per fer arrelar la RSC en tots els seus àmbits d'actuació. L'objectiu és que la RSC formi part de l'essència del Departament, per portar l'organització cap a l'excel·lència dins de tots els seus àmbits d'actuació. Tot i que la tasca més difícil que queda és la de transversalitzar la RSC i fer-ne d'aquesta una cultura pròpia de l'organització, el 2009 s'ha avançat molt en aquest sentit.

N'és un exemple **Loteria de Catalunya**, que va adoptar de manera voluntària la inclusió de la responsabilitat social en la seva activitat prenent l'estratègia d'adherir-se als estàndards europeus de joc responsable l'octubre de 2007. Fruit dels compromisos que es recollien en aquest conveni, l'Entitat Autònoma de Jocs i Apostes (EAJA) [4.12] va aplicar des de l'any 2008 un programa de joc responsable. La introducció d'aquestes accions va implicar fer un pas més enllà en el compliment dels compromisos davant la societat catalana per part de l'Entitat, a saber, la comercialització de jocs d'atzar dinàmics i segurs, la destinació de tots els beneficis a accions socials i, com a novetat, el control dels possibles impactes negatius que pot produir la seva oferta de joc. Després d'identificar com a primer i principal impacte negatiu el risc d'addicció al joc que pot afectar persones vulnerables als jocs d'atzar, l'Entitat va dedicar els seus esforços i accions en aquesta direcció per tal d'oferir jocs amb mesures de prevenció i protecció de cara a les persones consumidores. Loteria de Catalunya va introduir mesures que englobaven les principals activitats que representen el disseny i la comercialització de jocs d'atzar.

El juny de 2009, l'EAJA es va acreditar en el compliment dels estàndards europeus en joc responsable, i va ser l'única loteria de l'Estat espanyol a fer-ho. Per tal d'acreditar-se, l'entitat havia de complir els estàndards europeus de joc responsable creats per European Lotteries i continuar amb el procés de certificació per reconèixer el seu compromís. Els àmbits d'actuació en què havia de desenvolupar la seva activitat incloïen la recerca en l'àmbit del joc, la formació en joc responsable dels empleats i agents de venda, el disseny de nous jocs, avaluant el seu impacte social o la realització d'una publicitat que no emetés falsos missatges, entre d'altres. Tot això es va fer de manera coordinada amb la Direcció General del Joc i d'Espectacles. L'entitat també va haver de fer accions que implicaven la modificació de processos interns necessaris per tal que els principis del joc responsable arribessin a totes les activitats de la loteria pública catalana.

L'entitat també va seguir el 2009 un procés d'acreditació establert per l'Associació Mundial de Loteries i va obtenir la valoració de nivell màxim de compromís amb el joc responsable establert per aquesta associació.

El DIRIP treballa perquè la RSC formi part de la seva essència i portar l'organització cap a l'excel·lència dins dels seus àmbits d'actuació

L'EAJA, l'única loteria de l'Estat espanyol acreditada en el compliment dels estàndards europeus en joc responsable

L'entitat va ser acreditada el 2009 per l'Associació Mundial de Loteries obtenint la valoració de nivell màxim de compromís amb el joc responsable

El 2009, el Programa per a l'equitat de gènere ha elaborat el Pla d'igualtat 2010-2014

Així doncs, el 2009, i dins del programa de joc responsable, Loteria de Catalunya ha donat un gran impuls a la seva tasca, ha treballat sota principis de responsabilitat social corporativa i ha anat encara més enllà, creant la figura de Coordinador de Responsabilitat Social Corporativa de l'EAJA. Aquesta figura, entre d'altres tasques, haurà de vetllar per planificar i gestionar la implantació de la política de responsabilitat social corporativa de Loteria de Catalunya i planificar i gestionar la implantació en l'entitat del Programa de joc responsable en coordinació amb la Direcció General del Joc i d'Espectacles.

També l'equitat de gènere continua essent objecte de preocupació per part de la política de RSC del Departament. **El Programa per a l'equitat de gènere** té per objectiu assolir la igualtat entre homes i dones i establir les actuacions que en matèria de gènere han de regir en l'àmbit d'actuació del DIRIP. Així mateix, ha de vetllar per incorporar la perspectiva de gènere en les polítiques públiques del Departament. Per complir la doble missió, el 2008 es va fer una diagnosi de la situació en matèria d'equitat de gènere del Departament que va servir per detectar els aspectes organitzatius que cal millorar per implantar polítiques a favor de la igualtat real d'oportunitats entre homes i dones. Gràcies, doncs, a aquesta diagnosi i a les conclusions extretes de l'anàlisi de la informació d'aquesta, el 2009, el Programa per a l'equitat de gènere ha elaborat el Pla d'igualtat 2010-2014, que ha de servir per marcar l'estratègia destinada a assolir l'equitat real entre les dones i els homes, eliminant els obstacles que poden impedir a les dones ocupar certs llocs de treball o càrrecs de responsabilitat.

Una altra acció dins del marc de les polítiques estratègiques de responsabilitat social corporativa (RSC) ha estat el desenvolupament d'un **codi ètic** específic del personal d'administració i serveis del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, sorgit de les propostes de millora en aquest àmbit i aprovat en el Consell de RSC.

La Subdirecció General de Recursos Humans i Relacions Laborals, coordinada pel Consell de RSC, va endegar el projecte d'elaboració del codi el març de 2009. El novembre, es va presentar el document marc al Consell de RSC. L'acte de presentació del document marc i d'explicació del procés participatiu adreçat al personal d'administració i serveis va tenir lloc l'1 de desembre de 2009. El document resultant del procés participatiu serà validat pel Consell de RSC, que l'eleva al Consell de Direcció per a la seva aprovació.

El codi ètic és l'instrument que ha de permetre al DIRIP recollir el sistema de valors, principis i compromisos d'actuació del Departament i del personal que hi presta serveis [4.8]

El codi ètic és l'instrument que ha de permetre al DIRIP recollir el sistema de valors, principis i compromisos d'actuació del Departament i del personal que hi presta serveis.

Així mateix, el **Comitè d'Ètica de la Policia de Catalunya**⁸ és un òrgan de caràcter consultiu creat pel Govern de Catalunya seguint la Recomanació del Consell d'Europa de 2001 sobre el Codi europeu d'ètica policial de constituir un "òrgan adequat" per elaborar i supervisar un codi de deontologia de la policia.

⁸ http://www.gencat.cat/interior/policia/cepc/que_es_el_comite_ca.htm

El Comitè, que és plenament independent en el seu funcionament i s'ajusta, entre d'altres, al principi d'imparcialitat, ha de promoure el coneixement del codi entre la ciutadania, amb el doble objectiu d'incrementar la proximitat de la policia a la ciutadania i de facilitar-li l'exercici dels seus drets. També n'ha d'avaluar anualment el grau de compliment i precisar quin és l'abast de les queixes i denúncies formulades per la ciutadania sobre la conducta policial, i determinar quins són els àmbits més afectats per les denúncies esmentades. Aquesta avaluació permetrà conèixer la qualitat democràtica del servei policial de Catalunya i es posarà en coneixement de les autoritats del Departament d'Interior i de la societat, en particular, les organitzacions preocupades per la defensa dels drets humans i dels valors democràtics.

El 2008 el Comitè va redactar i presentar el **Projecte de codi d'ètica de la Policia**. El 2009, el Codi es troba en estudi per part de la Comissió Jurídica Assessora. Aquest organisme representa a tots els Departaments i observa que el Codi no transgredeix cap norma. Així doncs, el Codi està en la fase prèvia a la seva aprovació per Decret el 31 de desembre de 2009. [4.8]

Per la seva part, el **Consell de Responsabilitat Social Corporativa (RSC)** [4.9], constituït pel director de serveis, subdirectors i caps de serveis representants de les diferents unitats del DIRIP, coordina i impulsa les accions que en matèria de responsabilitat social corporativa es fan al Departament. Mensualment hi ha reunions del Consell de RSC.

Així mateix, el **Pla RSGencat**⁹ [4.10], aprovat l'octubre de 2009 pel Govern, és un document amb 80 mesures destinades a impulsar el comportament socialment responsable de les empreses catalanes i la mateixa administració. Aquest Pla inclou actuacions específiques en àmbits com la sostenibilitat, les polítiques d'igualtat, la conciliació, la innovació, la cooperació empresarial, la qualificació de les persones i el foment de la cultura de l'esforç, entre d'altres.

Les 80 mesures del Pla s'estructuren en quatre eixos:

- Potenciar l'educació, el coneixement i la difusió dels valors de la responsabilitat social.
- Incrementar el nombre d'empreses socialment responsables.
- Fomentar les bones pràctiques de la responsabilitat social en el camp de les finances.
- Treballar per una administració pública catalana més responsable socialment.

Les mesures del DIRIP que s'inclouen al Pla formen part del quart eix que inclou actuacions específiques destinades a millorar les bones pràctiques de l'administració. Així, s'hi inclouen mesures en l'àmbit dels recursos humans (conciliació laboral, participació del personal, igualtat d'oportunitats...) i les pràctiques mediambientals (formació i sensibilització, diagnòstic ambientals...). A més, cada actuació compta amb uns indicadors de seguiment i un pressupost assignat.

Les mesures del DIRIP s'inclouen dins del quart eix; Treballar per a una administració pública catalana més responsable socialment

⁹ http://www.acordestrategic.cat/doc/doc_36811034_1.pdf

Finalment, el Pla preveu uns mecanismes formals per dur a terme el seguiment de les actuacions previstes. Es tracta d'una comissió interdepartamental formada per representants de totes les conselleries i presidida pel Departament d'Economia i Finances.

Accions del DIRIP incloses al pla

Línia	Mesura	Acció
Potenciar en l'Administració polítiques de recursos humans socialment responsables	418: Impuls del projectes de cooperació social en l'àmbit de les administracions públiques	- Projecte "Coneixe'ls. Serveix-los millor" - Projecte "Banc del Temps"
Potenciar en l'Administració polítiques de recursos humans socialment responsables	4111: Accions de formació i sensibilització sobre bones pràctiques en la responsabilitat social empresarial (RSE) en l'administració pública catalana	- 20 sessions formatives relacionades amb temàtica de RSC a les quals van assistir en total 571 persones.
Potenciar en l'Administració polítiques de recursos humans socialment responsables	4112: Promoció de la salut entre el personal de l'Administració de la Generalitat	- Campanya de vacunació antigripal - Acompanyaments de deshabitació del tabac - Promoció d'hàbits saludables: sessions sobre nutrició, hipertensió arterial i alteracions musculoesquelètiques
Potenciar en l'Administració polítiques de recursos humans socialment responsables	4113: Elaboració de codis ètics en l'àmbit dels recursos humans de la Generalitat de Catalunya	Codi Ètic del PAS del DIRIP
Promoure en l'Administració, actuacions de bones pràctiques ambientals i energètiques	426: Implementació d'EMAS i ISO 14001 en els departaments de la Generalitat i en les empreses públiques	EMAS a la Secretaria de Relacions Institucionals i Participació
Promoure la transparència informativa i la participació ciutadana	445: Promoció de la participació ciutadana	Pla interdepartamental de participació ciutadana (PIPC)

Dimensió econòmica i financera

Valor econòmic directe generat i distribuït (milers d'euros) [2.8, EC1]

Taula 1. Valor econòmic generat i distribuït (milers d'euros)

	Departament	Organismes autònoms	Departament	Organismes autònoms
	2008		2009	
Valor econòmic directe generat (milers d'euros)				
a) Ingressos	986.284	152.365	66.722	165.639
Valor econòmic distribuït (milers d'euros)				
b) Despeses operatives	194.213	49.877	203.230	19.463
c) Remuneracions i beneficis socials del personal	835.171	14.234	955.714	7.600
f) Inversions en la comunitat	72.282	20.803	40.457	1.324

El pressupost executat pel Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació el 2009 ha estat de 1.274 milions d'euros, incloent els organismes autònoms (Servei Català de Trànsit, Institut de Seguretat Pública de Catalunya i Entitat Autònoma de Jocs i Apostes). Això representa un augment de l'1,55% respecte del 2008. Es tracta, però, d'un pressupost emmarcat en el context de rigor i austeritat.

El pressupost executat pel DIRIP el 2009 ha estat de 1.274 milions d'euros, incloent els organismes autònoms

Prenent de manera conjunta les dades del Departament i dels organismes autònoms, les despeses de personal han representat, el 2009, el 75,6% del pressupost executat. L'augment del 13,4% d'aquesta despesa respecte del 2008 es deu principalment a la incorporació d'un miler de mossos i més de 100 efectius pel que fa al cos de Bombers. Les despeses operatives del Departament han augmentat un 4,6%, sense tenir en compte els organismes autònoms. Si prenem les dades de manera conjunta, les despeses operatives disminueixen gairebé un 9%, a causa de la disminució d'aquesta despesa en un 61% pel que fa als organismes autònoms. El pressupost destinat a inversions, tenint en compte els organismes autònoms, ha estat el que més ha disminuït, i ho ha fet en gairebé un 55% (més de 51.000 milions d'euros) a causa, principalment, de la finalització del desplegament dels Mossos d'Esquadra, que ha fet reduir la inversió en equipaments i material (comissaries, vehicles...), però també pel fet que el 2009 el pressupost ha estat molt ajustat. Així doncs, les inversions del 2009 han representat el 3,28% del total del pressupost executat, mentre que el 2008 eren el 7,4%. El pressupost executat que més ha disminuït en relació al 2008 ha estat el de les inversions dels organismes autònoms, que ho ha fet en més d'un 93%.

Ingressos dels organismes autònoms

La despesa del Departament es dota mitjançant el pressupost anual de la Generalitat de Catalunya. Tanmateix, hi ha alguns ingressos propis, en especial els que corresponen als organismes autònoms.

Taula 2. Ingressos dels organismes autònoms

Concepte	Departament (€)
Loteria de Catalunya	21.634
Trànsit	124.679
Institut de Seguretat Pública de Catalunya	19.326
Total	165.369

Taula 3. Ingressos per tipologia (milers d'euros)¹⁰

	Import	% Total
Sancions	2.106	3,2
Taxes	5.605	8,4
Aportacions del Servei Català de Trànsit	29.800	44,7
Aportacions de l'Entitat Autònoma de Jocs i Apostes	4.323	6,5
Finançament de l'Estat a la policia autonòmica*	0	0,0
Contribució especial (UNESPA)	19.526	29,3
Altres conceptes	5.362	8,0
Total**	66.722	100,0

*La previsió de finançament de l'Estat per a la policia autonòmica de Catalunya era de 645.776 milers d'euros, però és una dada provisional d'acord amb la proposta de certificat d'efectius del cos de Mossos d'Esquadra. L'import definitiu dependrà de l'actualització dels mòduls que estan pendent d'acord Estat-Generalitat. [EC4]

**D'aquest total, 57.548 milers d'euros són ingressats directament al compte del Tresor de la Generalitat de Catalunya.

¹⁰ Més informació: Memòria del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació 2009 (<http://www20.gencat.cat/portal/site/interior/menuitem.8384cfa623b910cf65d789a2b0c0e1a0/?>)

Impacte de les inversions en infraestructures [EC8]

Secretaria General – Direcció de Serveis

Entre les inversions del Departament el 2009, destaquen la renovació dels 4 helicòpters propietat del Departament i la incorporació d'un miler de mossos i 111 bombers funcionaris, i l'extensió de la xarxa de radiotelecomunicacions Rescat a les policies locals de Catalunya.

Direcció General de Policia

La construcció de comissaries i àrees bàsiques policials, com el Complex Central, Barcelona-Eixample, Gavà, Valls, la reforma de les Corts, el projecte de la comissaria de Barcelona - Horta Guinardó i els projectes de les comissaries i àrees bàsiques policials de Tarragona i Tortosa.

Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments

L'adquisició, mitjançant el sistema de renting, de 68 nous vehicles d'emergències, la construcció de les regions d'emergències Metropolitana Sud i Terres de l'Ebre i dels parcs de Sant Boi de Llobregat, Ribera de Cardós i Cornellà de Llobregat. També la reforma o ampliació dels parcs de bombers d'Igualada, Lleida, Ripoll, Rubí-Sant Cugat, Vic, Tremp, Mollet del Vallès, Tortosa i Cassà de la Selva.

Direcció General de Protecció Civil

Entre els projectes més rellevants de la Direcció General de Protecció Civil per a l'any 2009, destaca l'execució de les obres del centre 112 de Reus i la realització del projecte del centre 112 de Barcelona. Pel que fa a la convocatòria de subvencions adreçades a ens locals per a l'increment dels recursos en protecció civil, pujarà fins a 0,6 milions d'euros.

Direcció General del Joc i d'Espectacles i EAJA

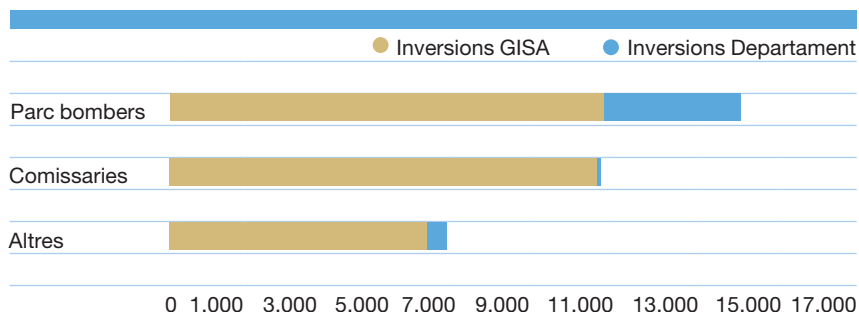
La continuació dels treballs per al desenvolupament de l'Observatori del Joc i del Programa de joc responsable.

Servei Català de Trànsit

Entre les inversions del Servei Català de Trànsit (SCT), destaca la compra i instal·lació de 35 nous cinemòmetres fixos i el projecte de gestió de velocitat variable. També s'ha previst una partida per a l'equipament per millorar la gestió del trànsit al túnel de Vielha, que inclou un sistema de detecció automàtica d'incidents, càmeres de televisió i un sistema de control de velocitat mitjana de recorregut.

Dins del capítol d'inversions reals del Departament, hi ha la inversió en comissaries, parcs de bombers o centres d'emergències, infraestructures que són cabdals per als territoris i que són inversions que programa el Departament mateix i que executa directament o mitjançant l'empresa pública gestora d'infraestructures de la Generalitat de Catalunya, GISA.

Gràfic 2. Inversions en infraestructures 2009

Entre les inversions executades pel Departament, destaquen:

Secretaria General:

- Obres d'adequació de les instal·lacions dels serveis territorials.

Direcció General de la Policia:

- Diverses obres de millora de les comissaries: Tàrrega, Granollers, Blanes, edifici A del Complex Policial de Sabadell.

Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments:

- Construcció dels nous parcs de bombers de Gavà i de Badalona.
- Diverses obres de millora i rehabilitació en parcs de bombers existents.

Entre les inversions executades per GISA, destaquen:

Comissaries:

- Inici de les obres d'integració de la seguretat perimetral, instal·lacions i equipament privatiu dels laboratoris de policia científica al Complex Central Mossos d'Esquadra de Sabadell i nou accés per la carretera de Mercavallès.

Parcs de bombers:

- Inici de les obres de reforma i ampliació dels parcs de bombers de Rubí-Sant Cugat, Amer i Santa Coloma de Farners.
- Nova construcció dels parcs de Calaf i Valls.

Altres actuacions:

- Inici de les obres del nou centre de comandament CECAT, a la nova seu del DIRIP.

Ciutadania

El Departament adreça la seva activitat als grups de persones o entitats següents:

- Persones usuàries dels serveis de policia, bombers i trànsit
- Ajuntaments
- Alumnat de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya (ISPC)
- Indústria del joc i els espectacles i persones jugadores.
- Altres administracions públiques

L'activitat detallada en els diferents àmbits s'explica en la Memòria del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació 2009, disponible al web del Departament.

Qualitat en l'atenció [PR5]

El 2009 s'ha iniciat l'**anàlisi i descripció dels processos** de la Subdirecció General de Gestió Econòmica i Contractació per tal de conèixer-los en la seva globalitat i aportar-hi qualitat. A més, s'ha elaborat l'eina interactiva **Assistent bàsic de contractació**, disponible a la intranet, per tal de facilitar la comprensió dels processos de contractació administrativa, i el manual **Eines per a l'estandardització de l'anàlisi i la millora de processos**, eina de suport per descriure i analitzar els seus processos.

Quant a les **cartes de serveis** del Departament, el 2009 s'ha continuat participant en els diferents projectes d'elaboració d'aquestes. El 29 de juny de 2009 es va publicar a la intranet la carta de serveis de la Direcció de Serveis, i el 15 de desembre de 2009 es va presentar la carta de serveis dels Bombers de la Generalitat i la carta de serveis dels Mossos d'Esquadra, disponibles en línia.¹¹ Les cartes de serveis expliciten valors i són un instrument idoni per establir compromisos amb els ciutadans i ciutadanes en la prestació de serveis públics, fomentant la transparència i la Responsabilitat Social Corporativa.

Així doncs, la carta de serveis de la Direcció de Serveis es proposa fer més visibles els principis de transparència, participació, responsabilitat i compromís i, alhora, ser un mitjà de comunicació dels serveis i dels compromisos de qualitat adquirits davant de tot el personal, així com un motor de millora de l'organització.

Les cartes de serveis dels Bombers de la Generalitat i Mossos d'Esquadra són un compromís explícit amb la ciutadania i uns instruments de millora de la qualitat que recullen la informació d'utilitat per a la ciutadania i els serveis públics que ofereixen, alhora que estableixen uns compromisos sobre l'eficàcia i la qualitat de la prestació d'aquests serveis. Igualment, recullen mecanismes de participació ciutadana en la millora d'aquesta prestació de serveis. Per la seva part, els Bombers publicaran cada any els resultats d'avaluació dels compromisos adquirits en la seva carta de

El 2009 s'han publicat les cartes de serveis de la Direcció de Serveis dels Bombers de la Generalitat i dels Mossos d'Esquadra

¹¹Cartes de serveis: (<http://www20.gencat.cat/portal/site/interior/menuitem.f175b8aac58f5caf-65d789a2b0c0e1a0/>)

serveis, que recorda que l'adreça electrònica bombers@gencat.cat recull tots els suggeriments o queixes que els ciutadans vulguin transmetre. Pel que fa als Mossos d'Esquadra, a l'adreça electrònica mossos@gencat.cat al web <http://www.gencat.cat/mossos/serveis/SAQ/index.htm> es poden presentar suggeriments, queixes i agraïments sobre els serveis dels Mossos, que també es poden fer arribar personalment a totes les comissaries o a qualsevol registre administratiu o enviar per correu postal a la Direcció General de la Policia (Travessera de les Corts 319-321, 08029-Barcelona)

Les **oficines d'atenció a la ciutadania** són el mecanisme més habitual per atendre qualsevol possible dubte, recomanació o reclamació. És així en el cas dels Mossos d'Esquadra i de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya.

Pel que fa a les **enquestes de satisfacció**, se'n fan entre l'alumnat de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya (ISPC). Quant al cos de Mossos d'Esquadra, anualment es fan enquestes de seguretat pública a Catalunya en les quals es valora la percepció subjectiva de la ciutadania i les seves valoracions respecte a la policia.

Un altre mecanisme per avaluar la qualitat de la relació entre el Departament i la ciutadania és a través de les incidències que aquesta pot tramitar a través d'**expedients del Síndic de Greuges**. [PR2, PR4, PR7, PR8]

El 2009 hi ha hagut 43 queixes del Síndic de Greuges en l'àmbit d'Interior, 61 del SCT i cap en l'àmbit de REP

Taula 4. Expedients del Síndic de Greuges (àmbit d'Interior)¹²

Unitat orgànica	Tipus	Actiu	Finalitzat	Total
DG del Joc i d'Espectacles	Queixa	1	2	3
DG Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments	Queixa	1	0	1
Direcció de Serveis	Queixa	0	1	1
Direcció General de la Policia	Ofici	3	0	3
	Queixa	7	21	28
Direcció General de Protecció Civil	Ofici	2	1	3
Institut de Seguretat Pública de Catalunya	Queixa	2	0	2
Secretaria de Seguretat	Queixa	1	1	2
Total		17	26	43

No hi ha hagut expedients del Síndic de Greuges en relació amb l'àmbit de Relacions Institucionals i Participació (REP) el 2009.

El Servei Català de Trànsit (SCT) ha tramitat 61 queixes del Síndic de Greuges.

¹² Més informació: Memòria del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació 2009 (<http://www20.gencat.cat/portal/site/interior/menuitem.8384cfa623b910cf65d789a2b0c0e1a0/?>)

Certificat en la norma ISO 9001 de qualitat

Durant l'any 2009, la Direcció General de la Policia ha dut a terme el disseny i implementació del **sistema de Gestió de la Qualitat**, d'acord amb la norma **ISO 9001**, per als sistemes de gestió de la qualitat.

Aquest sistema de gestió inclou, d'una banda, l'elaboració de la normativa reguladora del procediment, des de la vessant operativa i estratègica: instrucció, formularis, procediment normatiu de treball, etc. I d'altra banda, la creació d'òrgans territorials i centrals, amb personal policial i administratiu, responsables de la correcta gestió de la qualitat i de la millora contínua, d'acord amb el que estableix la norma ISO.

Per tal d'implementar aquest sistema de gestió de la qualitat, s'han engegat diverses accions formatives adreçades a informar tots els agents policials del nou procés de detenció i la nova metodologia de treball que incorpora. També s'ha creat una aplicació informàtica específica que permet el registre, control, seguiment i avaluació de tot el procés de detenció.

D'altra banda, com a activitat de suport i de difusió de totes les accions realitzades per tal de donar a conèixer l'abast d'aquest nou sistema de gestió, s'ha creat un espai específic i permanent a la intranet corporativa en què es publiquen tots els documents relacionats amb el procediment, les notícies que s'hi van generant i una adreça electrònica per tal d'atendre consultes.

5.2

Sistema de gestió de suggeriments, agraïments i queixes (SAQ) [PR5]

Amb l'objectiu de facilitar la comunicació amb la ciutadania, el Departament ha endegat una estratègia per assegurar la transparència de la policia del país. Es tracta d'un nou sistema de gestió de suggeriments, agraïments i queixes (SAQ) dels ciutadans que ha posat en marxa la Direcció General de la Policia (DGP) en relació amb els serveis que ofereix la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra (PG-ME). Aquest sistema, que és homogeni arreu de Catalunya, unifica la recepció de tot tipus de peticions i facilita els tràmits a la ciutadania.

Fins ara, la recepció i gestió d'aquest tipus de peticions no estava centralitzat, ni automatitzat el seu tractament. Amb el nou procediment, la ciutadania pot fer arribar a la DGP tres tipus de peticions, de manera senzilla i ràpida, emplenant un formulari amb les seves dades personals i una breu descripció. Amb la nova aplicació informàtica de gestió (SAQ) es registren totes les peticions, es facilita els tràmits als usuaris i es millora el control sobre el seu estat, i permet una explotació estadística de les dades i la detecció de duplicitats.

Taula 5. Tipus suggeriment SAQ

Tipus	Nombre
Suggeriments	161
Agraïments	1204
Queixes	1496
Total	2861

El SAQ potencia i unifica els canals de comunicació amb la ciutadania i reforça el compromís de la policia de Catalunya amb els ciutadans

Amb la informació recollida en les peticions, la Direcció General de la Policia podrà fer una anàlisi en profunditat del suggeriment o queixa i, posteriorment, una comissió integrada per diferents àrees i unitats de la DGP es reunirà trimestralment per valorar les principals peticions i proposar millores en els serveis més afectats.

Aquest nou sistema potencia i unifica els canals de comunicació entre els Mossos i la ciutadania i reforça el compromís de la policia de Catalunya amb la ciutadania a la qual serveix.

Innovació

Projecte del Centre d'Atenció i Gestió de Trucades d'Urgència 112 [EC8 i EN26]

El projecte, amb una despesa de construcció de l'edifici i de la tecnologia associada a aquest de 34,5 milions d'euros, ha de servir per acollir tots els cossos i organismes implicats en la gestió de les emergències (Protecció Civil, CECAT, 112, Bombers de la Generalitat, cos de Mossos d'Esquadra, Servei d'Emergències Mèdiques (SEM) i l'Agència de Protecció de la Salut pel que fa a les demarcacions de Tarragona i Terres de l'Ebre) i estar preparat per gestionar emergències que abastin tot Catalunya. Ha de constituir un programa de gestió integral de les emergències.

L'objectiu del Departament és que el 112 esdevingui el telèfon únic d'emergències de Catalunya, d'accés universal i gratuït

Està previst que les obres finalitzin el primer semestre de 2010. L'edifici ha estat concebut sota rigorosos criteris d'eficiència, sostenibilitat i qualitat. Es tracta d'un edifici respectuós amb el seu entorn i eficient en l'ús dels recursos. L'estalvi, la reutilització i el reciclatge en la utilització de recursos com l'aigua, l'energia o els materials són prioritaris. També és respectuós amb els seus ocupants, ja que és totalment accessible i prioritza el confort dels treballadors i visitants. D'aquesta manera, s'ha apostat per aconseguir les certificacions mediambientals i organitzatives més exigents. L'Edifici 112 Reus està tramitant l'obtenció de la certificació LEED (Leadership in Energy and Environmental Design) que atorga el United States Green Building Council (USGBC).

Un cop finalitzat el projecte, l'edifici de Reus donarà una resposta ràpida, senzilla, eficaç i coordinada a les peticions urgents d'assistència. El nou **Centre 112 de Reus** gestionarà el 45% de les trucades d'urgència del territori català, però està preparat per poder-les absorbir totes en cas de necessitat.

Una altra de les innovacions és l'adquisició, pel Departament, de part de la xarxa de comunicacions Àgora, per tal d'integrar-la a la Xarxa pública de radiocomunicacions per a les emergències i la seguretat de Catalunya (RESCAT). D'aquesta manera, tots els efectius dels Mossos d'Esquadra, dels Bombers de la Generalitat, Bombers de Barcelona, Guàrdia Urbana, del cos d'Agents Rurals, els serveis de Protecció Civil, el Servei d'Emergències Mèdiques, operaris de Política Territorial i Obres Públiques, de l'Agència Catalana de l'Aigua i del Servei Meteorològic estan integrats en la mateixa xarxa de comunicacions. Aquest fet afavoreix les tasques de coordinació entre els diferents operadors en matèria de seguretat, ja que anteriorment no podien intercomunicar-se de manera àgil perquè cada col·lectiu de seguretat i emergències tenia una xarxa independent de comunicació.

El Departament oferirà que totes les policies locals de Catalunya també s'integrin en el mateix sistema de telecomunicacions. A més, facilitarà que els ajuntaments catalans sense policia local també disposin almenys de dues terminals perquè els alcaldes es puguin comunicar amb els cossos d'emergència en cas de necessitat.

La integració de la xarxa Àgora a la xarxa Rescat afavorirà la coordinació entre els diferents operadors en matèria de seguretat

La xarxa Rescat també garanteix cobertures en túnels viaris i ferroviaris i als aparcaments soterrats. També destaca la possibilitat de tenir localitzats tots els terminals i vehicles equipats amb emissores mitjançant un sistema GPS, que permet visualitzar en tot moment on es troba cadascuna de les unitats operatives.

A més, els serveis tècnics del Departament d'Interior han desenvolupat una innovació tecnològica inèdita al món que, a partir de la tecnologia Bluetooth, permet que els motoristes de la Divisió de Trànsit de Mossos d'Esquadra es puguin comunicar per la xarxa Rescat mentre circulen i sense necessitat de cables d'interconnexió entre el casc i l'emissora instal·lada a la moto.

Una altra acció relacionada amb la innovació del Departament ha estat l'inici dels treballs per disposar d'un **Pla d'innovació departamental** que articuli tota la seva estratègia d'R+D+I, d'acord amb el **Pla de recerca i innovació 2010-2013**, que fixa com a objectiu estratègic disposar d'un sector públic innovador.

En aquest sentit, i en col·laboració amb la Subdirecció General de Sistemes d'Informació i Telecomunicacions, es va iniciar el projecte per posar en marxa el 2010 el **Portal d'idees**, un sistema estructurat de comunicació d'idees que facilita que totes les persones del DIRIP, independentment del lloc que ocupin, hi participin tot aportant mitjançant les seves idees de millora. El portal, accessible des de la intranet, és una eina que facilita i dóna suport a tot el potencial creatiu de les persones que treballen al DIRIP.

Programes de sensibilització de la ciutadania i comunicació responsable [LA8]

El Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació (DIRIP) du a terme moltes activitats de formació, assessorament o prevenció, adreçades a la ciutadania per tal d'evitar o disminuir els riscos socials. Algunes d'aquestes activitats s'adrecen, de manera concreta, als col·lectius de més risc, com poden ser els nens i les nenes, les dones o les persones més grans.

Dins del **Programa de Seguretat contra la Violència Masclista**, el DIRIP dedica els seus esforços a eradicar qualsevol forma de violència contra les dones a partir de la formació, la recerca i un nou model d'atenció a les víctimes.

El Programa del joc responsable té, d'una banda, l'objectiu de fomentar la pràctica responsable dels jocs d'atzar i, de l'altra, minimitzar les possibilitats que les persones jugadores desenvolupin una conducta immoderada de joc i, en el pitjor dels casos, una addicció. El seu àmbit d'actuació comprèn tant les modalitats de loteria gestionades per la Generalitat de Catalunya a través de l'Entitat Autònoma de Jocs i Apostes (EAJA) sota la marca comercial Loteria de Catalunya, com la planificació, la regulació i el control de les modalitats i els establiments de joc de titularitat privada que són competència de la Direcció General del Joc i d'Espectacles (DGJE)

Pel que fa a la DGJE, les actuacions del Programa de joc responsable s'han desplegat en tres eixos de treball (prevenció, intervenció, i informació i R+D+I) i s'adrecen tant a les persones jugadores com a la ciutadania en general i, especialment, a col·lectius especialment vulnerables, com ara les persones joves, les persones grans o les dones.

El 2009 ha estat l'any en què una part important de la indústria del joc s'ha adherit al Codi de bones pràctiques per al foment del joc responsable (han signat el Codi tots els casinos i el 64% dels bingos). Això ha permès, per exemple, organitzar sessions de formació professional en joc responsable. També s'ha fet un esforç per millorar la difusió dels missatges de joc responsable i, per aquest motiu, s'han editat materials divulgatius i s'han introduït elements informatius en les màquines recreatives amb premi i als locals on se'n poden instal·lar.

Aquestes iniciatives han estat complementades per altres accions orientades al públic en general, com el web i l'organització d'un cicle de xerrades al territori; la col·laboració amb les entitats de suport a les persones jugadores; la convocatòria d'ajudes per a l'estudi del joc des de la perspectiva de gènere, o la realització d'activitats amb la gent gran.

El 2009, una part important de la indústria del joc s'ha adherit al Codi de bones pràctiques per al foment del joc responsable

Per al Departament, l'educació viària dels infants és una aposta de futur per millorar i fer més sostenible la mobilitat

Actuacions adreçades als menors

La seguretat viària i l'educació en joc responsable són algunes de les prioritats del DIRIP en relació als menors.

Per al Departament, l'educació viària dels infants és una aposta de futur per millorar i fer més sostenible la mobilitat. Amb aquest objectiu, el Servei Català de Trànsit ha promogut accions en programes televisius adreçats a la infància, com ara el Club dels Súpers de Televisió de Catalunya, ha impulsat videojocs a través la pàgina web dels Súpers, com ara el Super-city, o el Bicicla't. També ha impulsat activitats educatives pràctiques, com ara la simulació d'evacuació d'autocars o els circuits i tallers de seguretat en la conducció de bicicletes per a escolars en diferents municipis de Catalunya.

Enguany, el Servei Català de Trànsit també ha editat materials per treballar a les escoles, com el *Quadern de vianants*, el *Quadern de ciclistes*, la col·lecció "La Martina i en Sergi", el DVD de mobilitat segura de les Tres Bessones, el DVD *Un dia en bicicleta*, *Lona Mou-te pel carrer*, *el Repte i altres històries*, o el DVD *La Cangur i altres històries*.

Dins del programa de joc responsable, de la Direcció General del Joc i Espectacles, un dels àmbits de treball són les accions preventives adreçades als infants i als joves, col·lectius d'especial vulnerabilitat, ja que aquesta etapa vital és fonamental per aprendre patrons de conducta de joc responsable.

El DIRIP, conjuntament amb el Departament d'Educació, han posat en marxa el projecte educatiu "Jugar i gaudir" per educar en el joc responsable des de la prevenció. El projecte consisteix en l'elaboració de materials didàctics, adreçats a l'alumnat de 4t d'ESO i 1r de batxillerat, destinats a ajudar a conèixer els comportaments que afavoreixen el joc responsable i detectar possibles conductes de risc en el joc.

El projecte és una eina susceptible de completar els projectes educatius dels centres. Així, "Jugar i gaudir" ofereix uns continguts d'interès social, incideix en un col·lectiu en situació d'especial vulnerabilitat davant els jocs d'atzar, des d'una perspectiva d'educació social i prevenció, educant en criteris de responsabilitat i situant els jocs d'atzar com una activitat lúdica i d'entreteniment.

Els centres d'ensenyament catalans ja tenen accés al paquet educatiu i el poden treballar en el marc de l'assignatura d'Educació per a la Ciutadania o de les tutories de l'aula. El paquet didàctic el componen:

- El còmic digital **Què t'hi jugues?**, on veuen les pautes perilloses que genera jugar sense responsabilitat i que també s'està distribuint en suport paper per totes les biblioteques públiques de Catalunya, als centres de recursos pedagògics del Departament d'Educació o en diferents edicions del Festival de la Infància o als centres educatius que ho han sol·licitat.
- El **Llibre del professorat**, amb indicacions de com realitzar dinàmiques a classe a partir del còmic i amb informacions complementàries sobre els jocs d'atzar.

- El **Quadern de l'alumnat**, que es fa servir per respondre les preguntes que es plantegen durant l'activitat.

A Catalunya i a l'Estat espanyol, l'elaboració d'eines didàctiques per educar els joves en patrons responsables de conducta en els jocs d'atzar és un fet totalment nou.

La Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments (DG-PEIS) també intervé en aquesta tasca d'educació quan els grups escolars visiten habitualment els diferents parcs de bombers que hi ha distribuïts per tot el territori català. Aleshores se'ls explica quines mesures d'autoprotecció han de tenir en compte en cas que hi hagi un foc a casa, a l'escola o al carrer i se'ls recorda el telèfon únic d'emergències, el 112.

Els Mossos d'Esquadra, per la seva part, fan activitats i xerrades preventives als centres educatius de Catalunya sobre la prevenció de consum de drogues, riscos dels joves, violència domèstica i de gènere, els perills a Internet o sobre la mobilitat segura. Hi participen milers de menors cada any.

Treball conjunt i sensibilització [HR3]

Un total de 300 agents dels Mossos d'Esquadra van assistir l'any passat a un curs d'especialització en Mutilació Genital Femenina (MGF) per treballar conjuntament amb altres organismes i associacions en la prevenció d'aquestes agressions a les dones.

La majoria d'aquests agents treballen a les oficines de Relacions amb la Comunitat (ORC) i als grups d'Atenció a la Victima (GAV), que són els encarregats, mitjançant el treball en xarxa, d'aconseguir la màxima informació en aquest àmbit per abordar les situacions de risc. Així mateix, es dona un nou impuls a la sensibilització dels col·lectius per tal que les persones que encara fan aquestes pràctiques abandonin la tradició, i que ho facin no sols per imposició legal sinó per convenciment.

D'aquesta forma, el protocol policial estableix que el treball d'informació i formació tindrà com a objectiu obrir portes a la reflexió de les persones que encara defensen la MGF, això sí, sense obviar la informació referida al marc legal.

Un segon àmbit de desenvolupament d'accions preventives genèriques és el que duen a terme les ORC. Aquestes unitats han de tractar aquesta qüestió amb les famílies, els líders socials i els mediadors comunitaris del seu territori quan tinguin planificat desenvolupar un pla de prevenció i d'actuació en aquesta matèria. L'objectiu de les accions preventives genèriques és que totes les famílies practicants que han arribat a Catalunya siguin destinatàries d'abordatges preventius i sensibilitzadors abans no es plantegi un viatge de retorn definitiu o de vacances al país d'origen, atès que en la majoria dels casos la MGF es produeix fora del nostre territori.

Actuacions adreçades a la gent gran

Des de les diferents unitats, el Departament dona a conèixer aquells ser-

A Catalunya i a l'Estat espanyol, l'elaboració d'eines didàctiques per educar els joves en patrons responsables de conducta en els jocs d'atzar és un fet totalment nou

veis i consells que s'adrecen especialment al col·lectiu de gent gran, com són: els perills i la prevenció dels riscos a la llar, l'actuació davant d'un incendi, la mobilitat al carrer, la seguretat als domicilis, sobre seguretat ciutadana i educació viària, el joc responsable...

Per exemple, la DGJE ha presentat el Programa de joc responsable a les entitats i institucions que formen part del Consell de la Gent Gran de Catalunya, amb l'objectiu de posar a l'abast de les organitzacions que treballen amb la gent gran l'activitat ludicopedagògica "Joc responsable: participa i guanya".

A més, en col·laboració amb l'**Oficina de la Gent Gran Activa** del Departament d'Acció Social i Ciutadania, es van trametre tríptics sobre joc responsable a casals de gent gran.

Paral·lelament, a través de la Direcció General d'Acció Cívica del Departament de Governació i Administracions Públiques, s'ha ofert aquesta mateixa activitat als casals de gent gran i cases del mar que gestiona aquest Departament. Fruit d'aquestes actuacions, el 14 de desembre va tenir lloc la primera d'aquestes activitats, al Consorci de Benestar Social del Gironès, a Salt.

Altres accions del DIRIP

El SCT ha presentat un llibre per fomentar la seguretat viària entre els motoristes amb l'objectiu de donar-los coneixements bàsics i eines perquè condueixin millor, i sobretot amb molts menys riscos.

La **Confederació de Comerç de Catalunya** i els **Mossos d'Esquadra** han editat la guia *Oberts a la seguretat*, amb consells de seguretat per als establiments comercials. Recull totes les experiències viscudes pels Mossos d'Esquadra en la seva feina de proximitat amb els comerciants al llarg de tots aquests anys. L'edició de la guia i la seva versió electrònica ha comptat també amb el suport del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat.

Aquesta guia que es distribuirà als 100.000 comerciants de Catalunya és fruit de, en primer lloc, l'experiència dels Mossos, ja que han aportat el treball que han dut a terme amb els comerciants els darrers anys; en segon lloc, de la proximitat policial que caracteritza el cos dels Mossos d'Esquadra, que basa la qualitat del seu servei públic de seguretat en l'enfortiment de les relacions amb tots els col·lectius ciutadans, entre ells els comerciants i, finalment, com a resultat de la complicitat i la iniciativa de la **Confederació de Comerç de Catalunya**.

Les campanyes del SCT, com "Petits gestos que redueixen les morts en carreteres un 53,8%", són claus per mantenir un descens constant del nombre de víctimes mortals i de ferits greus

Les campanyes del SCT, com la d'estiu de prevenció d'accidents de trànsit "*Petits gestos que redueixen les morts en carreteres un 53,8%*", són claus per mantenir un descens constant del nombre de víctimes mortals i de ferits greus. La campanya vol recordar que la reducció progressiva dels accidents i de la xifra de víctimes mortals els darrers anys són la suma d'accions transversals que recolzen tant en les polítiques de seguretat viària de les administracions com en les actituds i comportaments cada vegada més responsables dels ciutadans.

Accessibilitat

El 2008 es va iniciar la implantació del **model d'administració electrònica**¹³ al Departament, i el 2009 s'ha treballat en el desenvolupament, implantació i manteniment dels sistemes d'informació d'administració electrònica. S'han desenvolupat, implantat i mantingut sistemes d'informació de tramitació electrònica en l'àmbit de la seguretat privada, concretament els tràmits relatius a la comunicació de contractes de serveis de seguretat (manteniment), que representa un volum anual d'uns 25.000 tràmits, i el de comunicació de variació de personal (implantat recentment) dels contractes esmentats.

Pel que fa a l'àmbit de la DGJE, s'ha iniciat el desenvolupament dels tràmits de l'entorn de màquines recreatives que, en conjunt, representaran uns 90.000 tràmits anuals. Addicionalment, s'ha iniciat l'anàlisi per desenvolupar els tràmits de processos de selecció de personal, de la DGP i la DGPEIS, i el tràmit corresponent al Registre electrònic dels plans d'auto-protecció de la Direcció General de Protecció Civil (DGPC).

¹³ Més informació: Memòria del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació 2009 (<http://www20.gencat.cat/portal/site/interior/menuitem.8384cfa623b910cf65d789a2b0c0e1a0/?>)

Oficina de Relacions amb la Comunitat (ORC)

Les **oficines de relacions amb la comunitat (ORC)** són una estratègia de la Policia de la Generalitat Mossos d'Esquadra (PG-ME) per tal de mantenir contactes estables amb els representants de les diferents associacions, entitats i col·lectius socials del territori.

Per mitjà dels interlocutors policials de les ORC es capten les necessitats i demandes de la societat i es pot anticipar la resposta policial

Des d'aquesta perspectiva, es volen captar, per mitjà dels interlocutors policials, les necessitats i demandes de la societat, amb l'objectiu últim de preveure possibles conflictes i anticipar la resposta policial davant possibles problemàtiques socials o situacions no desitjades. A partir de la informació que genera aquesta oficina, en moltes ocasions es determina l'activitat de la tasca policial.

El cos de Mossos d'Esquadra, en l'àmbit de la policia de proximitat, ha configurat les ORC amb la finalitat d'oferir un servei de qualitat de caràcter assistencial i de servei a la ciutadania. Les ORC, per mitjà dels interlocutors policials, estableixen i mantenen contactes estables amb els representants de les entitats i del teixit associatiu del territori de Catalunya.

D'aquesta manera, el cos de Mossos d'Esquadra, a través dels seus interlocutors, posa a l'abast de la societat, d'una banda, dades rellevants per a la seva seguretat, en forma de consells, i de l'altra, informació sobre l'organització policial: formes de treball de la policia, maneres d'accedir-hi quan algú té un problema, ús del telèfon d'emergències, les dependències policials, etc. Tot això fa que la ciutadania adquireixi una perspectiva més àmplia del que és l'organització policial i de les seves funcions pel que fa a mantenir i garantir la seguretat pública.

La tasca que han dut a terme les ORC durant l'any 2009 ha estat orientada a treballar amb els representants de les entitats i dels col·lectius socials del teixit associatiu de Catalunya, a fi de conèixer i donar resposta a les diferents demandes en matèria de seguretat i per tal de preveure conflictes i anticipar la resposta policial davant possibles problemàtiques socials latents o emergents.

La PG-ME, en l'àmbit de la policia comunitària, durant l'any 2009, ha desenvolupat tres plans d'accions: pla grèvol, pla d'acció a les escoles i pla d'Internet segura. Aquests plans d'acció estableixen les línies d'actuació que les ORC han de seguir per tal de promoure accions preventives informatives adaptades a les característiques de cada col·lectiu social.

Dades sobre contactes amb la comunitat

L'any 2009, les ORC de la PG-ME han establert un nombre total de 46.629 contactes

L'any 2009, les ORC de la PG-ME han establert un nombre total de 46.629 contactes amb institucions, associacions, col·lectius, escoles o entitats representatives del teixit associatiu i cultural del territori.

Taula 6. Contactes de les oficines de relacions amb la comunitat

Tipus de contactes	
Actes institucionals	1.145
Reunions	35.932
Presentacions i col·loquis	9.425
Visites a dependències policials	763
Total contactes	47.265

Les reunions

La majoria dels contactes de les ORC han estat reunions amb agents socials, associacions o col·lectius de risc per tal de tractar i analitzar situacions concretes, a requeriment o per iniciativa de la PG-ME, amb l'objectiu de dur a terme campanyes preventives específiques o establir i mantenir relacions ordinàries o de representació amb els representants de les entitats o associacions de Catalunya.

Presentacions i col·loquis

Durant l'any 2009, les ORC han organitzat un total de 9.425 presentacions o col·loquis adreçats a oferir consells o informació d'interès en matèria de seguretat ciutadana a col·lectius socials específics de l'àmbit del comerç, la docència, el món empresarial, i també a dones, gent gran, institucions, joves, persones nouvingudes, veïns i veïnes, mares i pares.

Taula 7. Presentacions realitzades 2009

Col·lectiu social	Presentacions realitzades
Comerç	251
Docents	302
Dones	109
Empresariat	67
Gent gran	382
Institucions	173
Jovent	6.561
Persones nouvingudes	101
Veïns i veïnes	472
Mares i pares	194
Altres	813
Total contactes	9.425

L'any 2009, la PG-ME ha implementat el pla d'acció a les escoles 2009-2011 per tal de garantir la seguretat dels menors en l'entorn escolar, dins i fora de les aules i en els desplaçaments particulars i col·lectius associats. Aquest pla reforça els contactes i les xerrades específiques adreçades al jovent, al personal docent i a pares i mares per tal de conèixer, de manera directa, les problemàtiques que preocupen la comunitat educativa, i poder generar respostes adaptades a les necessitats puntuals de cada centre.

Les presentacions i els col·loquis realitzats pels interlocutors policials han arribat a 273.293 persones de Catalunya

Per aquest motiu, durant l'any 2009 destaca el volum de xerrades adreçades a col·lectius de l'entorn educatiu: jovent, pares i mares i personal docent, amb un total de 6.864, que representen el 85,27% del total de xerrades realitzades.

Les presentacions i els col·loquis realitzats pels interlocutors policials han arribat a 273.293 persones de Catalunya.

Aquestes persones s'agrupen en els col·lectius esmentats: comerciants, docents, dones, empresaris, gent gran, institucions, joves, nouvinguts, veïns, mares i pares.

Taula 8. Presentacions i col·loquis 2009 per col·lectiu

Col·lectiu social	Número d'assistents
Comerç	4.916
Docents	8.871
Dones	3.072
Empresariat	1.480
Gent gran	20.121
Institucions	5.317
Jovent	203.272
Persones nouvingudes	2.599
Veïns i veïnes	16.858
Mares i pares	6.787
Total assistents	273.293

A banda de la comunitat educativa, ja esmentada, destaquen la gent gran i els veïns i veïnes com a principals destinataris de les campanyes informatives de caràcter preventiu que els interlocutors policials ofereixen als col·lectius i associacions de cada demarcació territorial.

Distribució territorial de les xerrades i col·loquis realitzats

De les regions policials depenen les unitats regionals de proximitat i atenció a la ciutadania (URPAC), unitats que coordinen en cada regió policial les actuacions en matèria de relacions amb la comunitat de les ORC de les ABP que la integren.

Taula 9. Xerrades per regió policial 2009

Regions policials	RPPO	RPG	RPP	RPC	RPMN	RPMS	RPMB	RPTE	RPCT
Xerrades realitzades	375	1.217	585	717	1.707	1.149	1.475	292	1.078

Temàtiques tractades:

Les presentacions i col·loquis de caràcter preventiu tracten sobre diversos temes relacionats amb la seguretat ciutadana: consells de seguretat al domicili, als centres comercials, mesures de seguretat per evitar ser víctimes d'estafes, prevenció del consum de drogues, presentació de la PG-ME, etc.

Taula 10. Presentacions i col·loquis per temàtica

Temàtica	Presentacions o col·loquis
Consells de seguretat per al comerç	244
Consells de seguretat al domicili	112
Internet segura	3.853
Presentació de la PG-ME	822
Prevenció del consum de drogues	907
Seguretat viària	496
Prevenció de situacions de risc per a joves	1.269
Violència masclista	352
Prevenció de conductes discriminatòries	43
Consells de seguretat	564
Visites dependències policials	763
Total presentacions o col·loquis	9.425

Contactes realitzats en funció dels plans interdepartamentals

Pla interdepartamental per la no discriminació de les persones homosexuals i transsexuals:

Per tal de combatre les conductes homòfobes, s'han establert 56 contactes amb associacions dels col·lectius de gais, lesbianes, bisexuals i transsexuals (GLBT) que han permès establir canals de comunicació directes i fluids per tal de copsar les inquietuds i la informació d'interès d'aquests col·lectius.

Dins dels plans interdepartamentals s'han realitzat 8.320 contactes

Pla de ciutadania i immigració

S'han fet 2.230 contactes amb associacions i col·lectius d'immigrants, amb l'objectiu de crear espais de diàleg i d'acostament entre els agents policials i la ciutadania d'origen estranger.

Pla Interdepartamental del poble gitano

161 contactes amb associacions i entitats representatives del poble gitano per tal de conèixer les necessitats d'aquest col·lectiu i prevenir possibles situacions conflictives relacionades amb prejudicis o estereotips envers aquesta cultura.

Pla de polítiques de joventut

5.873 contactes amb associacions i entitats de joves per tal d'afavorir el coneixement mutu i de proporcionar al jovent informació sobre l'actuació policial i legal i les conseqüències de determinades conductes de risc.

Capital humà¹⁴

Contractació

El personal del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació està format per professionals d'administració i tècnics i pel personal operatiu del cos de Bombers i del cos de Mossos d'Esquadra, i el 31 de desembre de 2009 l'integren 21.180 persones.

Taula 10. Col·lectiu de treballadors [LA1, 2.8]

Col·lectiu	Víncle	Alt Pirineu i Aran	Barcelona	Camp de Tarragona	Catalunya Central	Girona	Lleida	Terres de l'Ebre	Madrid	Total
Administratiu										
	Alt càrrec	0	15	0	0	0	0	0	0	15
	Contracte administratiu transitori	0	0	1	0	1	0	0	0	2
	Eventual	0	17	0	0	0	0	0	0	17
	Funcionari	16	792	67	33	73	61	13	0	1.055
	Interí	15	871	55	28	67	23	25	0	1.084
	Laboral indefinit	2	113	32	25	23	15	1	0	211
	Laboral temporal	2	266	57	12	29	13	5	0	384
	Total personal administratiu i tècnic	35	2.074	212	98	193	112	44	0	
Mossos										
	Aspirant funcionari curs selectiu	0	878	0	0	0	0	0	0	878
	Aspirant funcionari període pràctiques	0	540	189	0	213	53	0	0	995
	Funcionari	446	8730	1256	844	1573	862	442	4	14.157
	Interí	0	56	0	0	2	0	0	0	58
	Total Mossos	446	10.204	1.445	844	1.788	915	442	4	
Bombers										
	Funcionari	103	852	320	306	497	204	169	0	2.451
	Interí	0	19	6	4	0	1	0	0	30
	Total Bombers	103	873	326	311	497	206	169	0	
Campanya forestal										
	Interí	0	6	1	1	1	0	0	0	9
	Laboral temporal	0	9	1	0	1	2	0	0	13
	Total campanya forestal	0	15	2	1	2	2	0	0	
Total		584	13.164	1.985	1.253	2.480	1.234	655	4	21.359

¹⁴ Enguany, els indicadors laborals s'han calculat d'acord amb la guia Protocols dels indicadors G3. Versió 3.0. [3.10]

Al Departament, el personal d'administració i serveis es concentra a la província de Barcelona, que aplega el 75% del col·lectiu. Prop d'un 39% de professionals d'administració i tècnics gaudeixen de contractació indefinida, i un 38% és funcionari. Així doncs, un 54% del personal d'administració i serveis tenen una situació laboral temporal.

El 63,4% de Mossos d'Esquadra es concentra a la província de Barcelona, i en aquest cas només un 0,003% són interins, més un 11,6% que són aspirants al cos. Pel que fa al cos de Bombers, semblaria que la seva distribució al territori és més homogènia, però el fet que a la ciutat de Barcelona no hi hagi bombers de la Generalitat fa que la proporció a la resta de vegueries sembli més alta si la comparem amb la distribució dels Mossos. En el cas de Bombers, el 98,8% del col·lectiu té una vinculació de funcionari.

Taula 11. Taxa de rotació [LA2]

Demarcació	Grup d'edat	Baixes dones	Total dones	Rotació dones	Grup d'edat	Baixes homes	Total homes	Rotació homes
Alt Pirineu i Aran	≤30	1	20	0,05	≤30	28	108	0,26
	31-50	8	64	0,13	31-50	26	414	0,06
	>50	1	4	0,25	>50	2	14	0,14
				0,14				0,15
Barcelona	≤30	183	1043	0,18	≤30	424	2995	0,14
	31-50	480	2576	0,19	31-50	392	6867	0,06
	>50	34	175	0,19	>50	51	414	0,12
				0,19				0,11
Camp de Tarragona	≤30	24	124	0,19	≤30	172	466	0,37
	31-50	53	292	0,18	31-50	91	1100	0,08
	>50	4	16	0,25	>50	13	90	0,14
				0,21				0,20
Catalunya Central	≤30	10	60	0,17	≤30	137	251	0,55
	31-50	30	197	0,15	31-50	62	825	0,08
	>50	2	5	0,40	>50	17	84	0,20
				0,24				0,27
Girona	≤30	16	113	0,14	≤30	203	465	0,44
	31-50	53	435	0,12	31-50	104	1534	0,07
	>50	5	19	0,26	>50	12	172	0,07
				0,18				0,19
Lleida	≤30	13	33	0,39	≤30	137	206	0,67
	31-50	24	180	0,13	31-50	59	934	0,06
	>50	3	14	0,21	>50	14	80	0,18
				0,25				0,30
Terres de l'Ebre	≤30	8	23	0,35	≤30	115	204	0,56
	31-50	21	62	0,34	31-50	69	464	0,15
	>50	1	2	0,50	>50	11	40	0,28
				0,40				0,33

Una taxa de rotació elevada pot indicar nivells elevats d'incertesa i d'insatisfacció per part del personal, o pot ser una senyal de canvis profunds en l'estructura de l'organització. En el cas de l'Administració, no ha de ser un fet negatiu per a la persona treballadora, però potser sí per a la mateixa organització, que veu com el seu personal varia massa sovint. A l'Administració es dóna un procés de rotació elevat que en molts casos va associat a una millora laboral de la persona.

Si analitzem les dades per demarcacions, s'observa, de manera general, que és a les Terres de l'Ebre on es donen les taxes de rotació més altes. Tenint en compte el grup d'edat i el sexe, les taxes de rotació més altes es concentren en homes de menys o igual a 30 anys, i la taxa és de 0,43, seguit de les dones de més de 50 anys, amb un valor de 0,29. Les taxes de rotació més baixes es donen en homes d'entre 31 i 50 anys, amb un valor de 0,08.

La taxa de rotació total, tenint en compte el personal que ha deixat el Departament, ja sigui de manera voluntària, per acomiadament, jubilació o mort en servei, és de 0,13.

$$\text{Taxa de rotació total} = \frac{3.113}{23.184} = 0,13$$

Libertat d'associació i convenis col·lectius

El personal laboral està cobert per un **conveni col·lectiu** [LA4], en concret pel 6è Conveni col·lectiu únic d'àmbit de Catalunya del personal laboral de la Generalitat de Catalunya. A la resta del personal se li aplica la Normativa de funció pública, i en el cas dels cossos operatius també la normativa pròpia d'aquests.

Salut i seguretat laborals

Accions preventives i formatives en prevenció de riscos

La Subdirecció General de Salut Laboral i Prevenció de Riscos té la missió d'identificar els possibles factors de risc per a la salut dels treballadors i treballadores del Departament que estiguin associats al seu lloc de treball. Amb aquesta finalitat, avalua els riscos laborals i proposa les mesures correctores i preventives més adients. Dins de la Subdirecció, el Servei de Prevenció de Riscos Laborals du a terme un conjunt d'activitats o mesures destinat a evitar o disminuir els riscos derivats del treball, i la seva activitat s'estructura en quatre àmbits: seguretat, ergonomia i psicociologia, higiene industrial i vigilància de la salut.

Durant l'any 2009 s'han fet 22 avaluacions de riscos laborals de centres de treball

Taula 12. Avaluacions de riscos (AR) laborals de centres de treball

Centre	Nombre
Comissaries	1
Parcs de bombers	6
Centres administratius	2
Torres de guaita	8
Avaluacions específiques	5
Total	22

També s'han desenvolupat un seguit d'**actuacions preventives**¹⁶ en relació amb l'ergonomia i la psicociologia aplicada, la higiene industrial, la seguretat en el treball i actuacions en relació amb la vigilància de la salut.

Així mateix, s'han dut a terme un total de 13 **accions formatives** (4 fulls informatius i 9 sessions formatives i informatives sobre diversos aspectes de la salut).

Absentisme i accidentalitat

Taxa dies perduts [LA7]

$$\text{IDR} = \frac{\text{nre. total dies perduts}}{\text{total hores treballades}} \times 1.875 = \frac{220.447}{32.952.242} \times 1.875^* =$$

= 12,54 dies perduts per persona i any.

¹⁶ Per al càlcul s'han utilitzat dades de la Memòria del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació 2009 (<http://www20.gencat.cat/portal/site/interior/menuitem.8384cfa623b910cf65d789a2b0c0e1a0/?>)

*El factor 1.875 és el resultat de multiplicar 50 setmanes per 37,5 hores a la setmana. Els dies són hàbils.

Taxa d'absentisme [LA7]

$$AR = \frac{\text{nre. total dies perduts}}{\text{total dies treballats pel mateix col·lectiu}} = \frac{220.447}{4.535.004} \times 100 =$$

= 4,86%

Taxa d'accidentalitat [LA7]

$$IR_T = \frac{\text{nre. total accidents}}{\text{total hores treballades}} \times 1.875 = \frac{3.502}{32.952.242} \times 1.875 =$$

= 0,2 accidents per persona i any.

$$IR_{AD} = \frac{\text{nre. total accidents}}{\text{total hores treballades}} \times 1.875 = \frac{9}{4.467.095} \times 1.875 =$$

= 0,004 accidents pel col·lectiu d'Administració i tècnic a l'any

$$IR_S = \frac{\text{nre. total accidents}}{\text{total hores treballades}} \times 1.875 = \frac{337}{4.373.445} \times 1.875 =$$

= 0,14 accidents del col·lectiu de Bombers a l'any.

$$IR_M = \frac{\text{nre. total accidents}}{\text{total hores treballades}} \times 1.875 = \frac{3.156}{24.111.701} \times 1.875 =$$

= 0,25 accidents pel col·lectiu Mossos a l'any.

El 2009 van haver-hi 6 accidents mortals, 5 de Bombers i un de Mossos d'esquadra.

La taxa d'accidentalitat més alta es dona en Mossos, seguida de la de Bombers, i, com era d'esperar, la més baixa es dona dins del personal d'administració i serveis.

Igualtat d'oportunitats [LA13]

Taula 13. Distribució dels treballadors per cos, grup d'edat i sexe.¹⁷

Edat	Administració o tècnics		Cos de Bombers		Cos de Mossos d'Esquadra (CME)		Curs selectiu i pràctiques CME		Total	
	homes	dones	homes	dones	homes	dones	homes	dones	homes	dones
≤ 30	133	264	229	5	2.347	732	884	347	3.593	1.348
31-50	575	1.292	1.760	21	8.786	2.141	468	169	11.589	3.623
> 50	172	212	465	1	170	7	0	0	807	220
Total	880	1.768	2.454	27	11.303	2.880	1.352	516	15.989	5.191
%	33,23	66,77	98,91	1,09	79,69	20,31	72,38	27,62	75,49	24,51
Total	2.648		2.481		14.183		1.868		21.180	

El 75,49% del personal del DIRIP són homes. La proporció tan desigual entre homes i dones s'explica pel fet que el 98,91% del cos de Bombers està constituït per homes, i el cos de Mossos d'Esquadra per un 79,69%, també d'homes. La proporció respecte el 2008 ha variat molt lleugerament. En el cas del cos de Mossos d'Esquadra, la proporció de dones ha augmentat lleugerament i ha passat del 19,79% el 2008, al 20,31% el 2009. En el cas dels bombers, l'augment ha estat molt baix, d'un 0,99% el 2008, a un 1,09% el 2009. Si analitzem les dades del personal d'administració i tècnic, s'observa com el nombre de dones és el doble que el d'homes, una proporció que es manté pràcticament igual que el 2008.

Per a un mateix grup i nivell, el salari dels homes i de les dones és el mateix, dada que es pot consultar a la taula de retribucions oficial [LA14]

Per a un mateix grup i nivell, el salari dels homes i de les dones és el mateix, dada que es pot consultar a la taula de retribucions oficial

¹⁷ Més informació: Memòria del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació 2009 (<http://www20.gencat.cat/portal/site/interior/menuitem.8384cfa623b910cf65d789a2b0c0e1a0/?>)

Conciliació [LA3]

Les mesures per conciliar la vida personal, familiar i laboral es concreten en la Llei 8/2006, de 5 de juliol, de mesures de conciliació de la vida personal, familiar i laboral del personal al servei de les administracions públiques de Catalunya.

En el marc de les polítiques públiques dels nous usos del temps laboral i personal, i amb la voluntat d'oferir noves propostes d'organització al personal de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, la Secretaria de Funció Pública i Modernització de l'Administració va apostar per impulsar la metodologia de **teletreball**, atenent els grans avantatges que ofereix en la gestió flexible dels temps de treball sense reduir la qualitat del servei públic ni afectar les retribucions dels treballadors.

El Departament va iniciar el gener la primera prova pilot de teletreball, en què van participar 6 teletreballadors/res: 3 homes i 3 dones. La prova pilot va tenir una durada de 6 mesos (3 mesos inicials prorrogats amb 3 mesos més amb tots els seus teletreballadors/res). A fi de disposar d'un marge temporal més ampli per consensuar una proposta tècnica de regulació de la modalitat de teletreball, un cop finalitzada la primera prova el mes de juliol, es va acordar perllongar-la amb 4 dels teletreballadors/ores que havien participat en la primera prova pilot.

El mes d'octubre es va tornar a obrir una nova convocatòria de teletreball, amb una durada de 6 mesos, amb 4 nous teletreballadors/res: 2 homes i 2 dones. Actualment, doncs, al Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació participen en aquesta nova modalitat de prestació de servei 8 persones: 3 homes i 5 dones.

Actualment, 3 homes i 5 dones del DIRIP participen en la prova pilot del teletreball

Les persones que participen en la prova pilot del teletreball han de ser funcionaris/àries, amb una antiguitat mínima de dos anys al Departament, tenir bons coneixements teòrics i pràctics del seu àmbit de treball, tenir iniciativa per fixar prioritats i organitzar-se el temps i la feina i tenir bons coneixements de les tecnologies de la informació i la comunicació. El/la teletreballador/a té els mateixos drets i les mateixes obligacions que tenia establerts per la seva condició de treballador/a (salari, jornada, etc.). Les condicions específiques de prestació del servei es pacten amb cada teletreballador/a.¹⁸

Pel que fa a l'àmbit de Mossos d'Esquadra, des del Programa per al l'equitat de gènere s'ha fet l'adaptació reglamentària de la Llei de conciliació de la vida personal, familiar i laboral del personal al servei de les administracions públiques de Catalunya al cos de Mossos d'Esquadra. Actualment, aquest Reglament de permisos i llicències del cos està en tràmit d'aprovació. Aquí es recullen les mesures que en matèria de conciliació han de regir per a les persones que treballen en el cos.

¹⁸ Més informació: Memòria del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació 2009 (<http://www20.gencat.cat/portal/site/interior/menuitem.8384cfa623b910cf65d789a2b0c0e1a0/?>)

Beneficis socials per al personal

Els **fons socials**, d'acord amb la Comissió d'Acció Social i l'acord de la Mesa Sectorial del Personal d'Administració i Serveis, ofereixen ajuts per a fills o filles del personal amb disminucions físiques, psíquiques i/o sensorials i que estiguin sota la tutela o acolliment de l'empleat públic. També ofereixen ajut per a llar d'infants, ajut escolar o ajut per a estudis universitaris, si és el cas. En un altre àmbit, ofereixen ajut odontològic i per defunció d'un empleat o empleada pública, així com per la defunció de fills, filles o cònjuges. Preveuen ajut per a l'accés a la universitat de majors de 25 anys i per a l'accés als cicles formatius, per naixement, adopció i/o acolliment d'un fill o filla, un premi per jubilació, ajut per a pròtesis oculars i auditives, ajut psiquiàtric i psicològic, ajut per a ascendents dependents, per malaltia celíaca i per tractament psicopedagògic i/o d'altres de reforç educatiu. Aquestes mesures van adreçades a tot el personal d'administració i serveis, amb independència de la seva categoria.

Un altre exemple és **l'ajut per menjar** atorgat a persones amb jornada completa i que s'arbitraria com a subvenció indirecta, proporcionant tiquets per un import determinat. [LA3]

Taula14. Ajuts menjar per unitat directiva

Ajuts menjar 2009	
Unitat directiva	Import destinat
Secretaria General	485.857,38 €
Direcció General de Policia	5.944.729,75 €
Relacions Institucionals i Participació	60.234,61 €
Servei Català de Trànsit	57.130,95 €
Entitat Autònoma de Jocs i Apostes	11.309,90 €

Participació del personal en l'avaluació del complement de productivitat [LA12]

Anualment es realitzen avaluacions de la tasca que desenvolupa el personal. El 2009, la novetat ha estat la participació activa del personal en la seva avaluació. La novetat sorgeix de l'aprovació d'un acord de govern amb les normes d'aplicació i de distribució del complement de productivitat per a l'exercici 2009.

L'avaluació de la distribució del complement de productivitat es va iniciar amb l'autoavaluació individualitzada de la tasca que es desenvolupa. Posteriorment el/la cap va fer-ne l'avaluació, com a coneixedor/a del funcionament de cadascun dels serveis i tasques del personal. Tot i així, es va apostar per la interacció entre cap i empleat/ada, ja que hi havia la possibilitat de dur a terme l'avaluació de manera conjunta. A més, la persona empleada podia visualitzar l'avaluació feta pel / per la cap. Amb aquest acord, es reflecteix la clara voluntat de transformar una qüestió que sovint ha estat un pur tràmit per convertir-la en un compromís mutu cap a una millora constant. Una altra novetat és que el procés es va poder fer a través del portal EPOCA, millorant l'agilitat del sistema i la seva transparència.

Formació i foment de l'ocupabilitat

Resultats de la formació

Taula 15. Mitjana d'hores de formació per persona, categoria i any
[LA10]

Lloc grup accés	Hores formació	Persones /grup	Taxa formació (h/persona)
A	16.906	605	27,94
B	5.007	166	30,16
C	22.929	988	23,21
D	19.031	832	22,87
E	552	57	9,68
Total	64.425	2.648	25,61

El col·lectiu que menys hores de formació a l'any ha fet és el de subalterns, amb un valor de 9,68 hores de formació per persona i any, mentre que la resta de grups superen les 20 hores de formació per persona i any.

Taula 16. Formació de Mossos d'Esquadra per tipus de formació i sexe

Tipus curs	Mossos d'Esquadra		Total general
	Dona	Home	
1 Formació bàsica	670	1.812	2.482
2 Formació per a la promoció	78	423	501
3 Formació per a l'especialització	126	666	792
4 Formació continuada policial	262	1.140	1.402
5 Cursos FFC policial	805	3.453	4.258
6 Formació continuada per a la direcció i el comandament	6	51	57
7 Formació de personal formador	34	95	129
Total	1.981	7.640	9.621

Taula 17. Formació bàsica de Mossos d'Esquadra per sexe

Mossos d'Esquadra				
	Curs	Dona	Home	Total
Formació bàsica	Curs de formació bàsica per a policies	284	746	1.030
	Curs de formació bàsica per a policies	252	623	875
	Cicle de seminaris per al Curs de formació bàsica per a policies	68	190	258
	Activitat complementària idiomes - francès	1	7	8
	Activitat complementària idiomes - anglès	10	19	29
	Activitat complementària d'idiomes - francès	2	2	4
	Activitat complementària d'idiomes - anglès	6	8	14
	Curs d'adequació al cos de Mossos d'Esquadra	0	12	12
	Taller de tècniques d'estudi	20	97	117
	Taller d'habilitats comunicatives	16	57	73
	Taller d'habilitats comunicatives	11	51	62
Total		670	1.812	2.482

Taula 18. Formació per a la promoció de Mossos d'Esquadra per sexe

Mossos d'Esquadra				
	Curs	Dona	Home	Total
Formació per a la promoció	Curs de caporal/a de policia	54	232	286
	Curs de sergent/a de policia	9	126	135
	Curs de sotsinspector/a de policia	7	35	42
	Curs d'inspector/a de policia	5	17	22
	Curs d'intendent/a de policia	2	6	8
	Curs de comissari/ària i d'intendent/a major de policia	1	7	8
	Total		78	423

Taula 19. Formació especialització de Mossos d'Esquadra per sexe

Mossos d'Esquadra				
	Curs	Dona	Home	Total
Formació per a l'especialització	Curs de trànsit	9	61	70
	Curs d'intervenció subaquàtica	1	14	15
	Curs bàsic d'ordre públic	5	51	56
	Curs de tècniques d'intervenció policial en ordre públic (2 edicions)	5	103	108
	Curs d'intervenció especial	0	11	11
	Curs bàsic d'escortes	1	26	27
	Curs bàsic de subsòl	1	6	7
	Curs d'intervenció en muntanya	2	5	7
	Curs bàsic d'investigació (3 edicions)	53	212	265
	Curs avançat d'investigació (3 edicions)	38	137	175
	Curs de policia científica	1	25	26
	Curs d'investigació interna	10	15	25
	Total		126	666

Taula 20. Formació de la direcció i el comandament de Mossos d'Esquadra per sexe

Mossos d'Esquadra				
	Curs	Dona	Home	Total
Formació per a la direcció i el comandament	Curs sobre gestió de l'estrès del comandament	1	11	12
	Programa superior de direcció i gestió de la seguretat pública	5	40	45
Total		6	51	57

Taula 21. Formació per al personal formador de Mossos d'Esquadra per sexe

Mossos d'Esquadra				
	Curs	Dona	Home	Total
Formació per al personal formador	Curs d'educació viària I (dues edicions)	4	26	30
	Curs d'educació viària II (dues edicions)	0	12	12
	Curs d'educació viària III	2	6	8
	Seminari sobre els factors personals de risc en l'educació per a la mobilitat	3	9	12
	Curs de monitor de tir (dues edicions)	9	6	15
	Curs d'instructor/a policial de l'ISPC	9	6	15
	Taller de redacció de documents policials (dues edicions)	7	30	37
Total		34	95	129

Taula 22. Formació de Bombers de la Generalitat per tipus i sexe

Tipus de curs	Bombers de la Generalitat		
	Dona	Home	Total general
1 Formació bàsica	34	353	387
2 Formació per a la promoció	-	54	54
3 Formació per a l'especialització	24	488	512
4 Formació per a l'habilitació	16	326	342
4 Formació continuada bombers	197	4.007	4.204
5 Cursos FFC Bombers	23	2.450	2.473
6 Formació externa	250	723	973
Total	544	8.401	8.945

Taula 23. Formació per a la promoció de bombers per sexe

Mossos d'Esquadra				
Formació per a la promoció	Curs	Categoria professional	Home	Dona
	Curs de capacitació per a caporals	Bomber	35	
	Curs de capacitació per a sergents	Caporal de bombers	19	
Total			54	

Formació de l'ISPC dins dels Plans de ciutadania i immigració, de polítiques de dones i de protecció del menors [HR3]

L'Institut de Seguretat Pública de Catalunya té incorporada, dins de la seva oferta formativa, cursos, assignatures i seminaris que s'engloben dins del marc del Pla de ciutadania i immigració 2009, del Pla de Polítiques de dones 2009 i formació policial en la protecció dels menors. L'oferta formativa està integrada dins dels cursos de formació bàsica i també dins de la formació contínua i la formació per a la promoció i especialització.

Formació policial en el marc del pla de ciutadania i immigració 2009

Programa: Educació en la diversitat cultural en la formació policial de l'ISPC

Taula 24. Formació bàsica

Assignatura/Tema	Hores	Alumnes
Estructura social a Catalunya / Les migracions	4	
Drets humans i deontologia professional / Policia i multiculturalitat	4	
Seminari obligatori sobre interculturalitat	8	
Simulació sobre diversitat	2	
Seminari voluntari sobre grups juvenils violents a l'estil americà	6	25*

*Les dades fan referència a Mossos d'Esquadra i Policia local

Taula 25. Formació per a la promoció

	Hores	Alumnes
<i>Comissari/ària i intendent major</i>		
Situació política de l'Amèrica Llatina	2	
Polítiques interiors i exteriors dels països del món àrab	3	
Polítiques i actuacions en l'àmbit de la immigració	2	
<i>Intendent/a de policia</i>		
Anàlisi de l'entorn (la dimensió Est de la Unió Europea)	5	9*
<i>Inspector/a de policia</i>		
Entorn social, econòmic i polític (diversitat cultural)		
<i>Sotsinspector/a de policia</i>		
Reflexions sobre la diversitat cultural a Catalunya	4	54*
<i>Sergent/a de policia</i>		
Gestió de la diversitat cultural	15	170*
<i>Caporal/a de policia</i>		
Gestió de la diversitat cultural	4	401*

*Les dades fan referència a Mossos d'Esquadra i Policia local

Taula 26. Formació contínua

	Hores	Alumnes
<i>Curs sobre menors</i>		
Els menors immigrants no acompanyats a Catalunya	3	
Nou fenomen social a Catalunya: grups juvenils organitzats i violents	3	15
<i>Curs d'atenció al menor</i>		
Actuació amb menors deseparats: estrangers indocumentats	1	
Actuació amb menors estrangers indocumentats	2	
Protocol d'actuació amb menors estrangers indocumentats no acompanyats	2	
Detenció d'un menor indocumentat	1	
<i>Curs sobre policia de proximitat</i>		
Col·lectius de risc: nouvinguts i minories culturals	1	136
<i>Curs d'introducció a les cultures i les societats del món àrab</i>	30	58
<i>Curs d'introducció a les cultures i les societats dels països llatinoamericans</i>	30	59
<i>Curs d'introducció a les cultures i les societats dels països de l'est d'Europa</i>	30	49
<i>Curs d'introducció a les cultures i les societats xineses</i>	30	59
<i>Curs sobre les cultures i societats dels països hindustànics: l'Índia, el Pakistan, Bangla Desh i la comunitat Sikh</i>	30	19
<i>Curs sobre nous grups juvenils violents organitzats</i>	24	105
<i>Curs sobre tècniques de resolució de conflictes en l'àmbit comunitari</i>		
Tipologia dels conflictes: comunitaris, multiculturals...	6	89
<i>Curs sobre violència masclista (nivell I)</i>		
Violència en l'àmbit social i comunitari (Tràfic i explotació sexual)	2	120

El Departament, en col·laboració amb l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya (ISPC), ha dissenyat un Pla de formació sobre violència masclista que serveix per incloure continguts específics en els cursos de formació bàsica de policies. Aquests cursos formen part de les modalitats de formació especialitzada i de promoció. Així mateix, en la modalitat de formació contínua, s'han realitzat sessions a les quals han assistit 1.100 policies.

Igualment, el Programa de Seguretat contra la Violència Masclista i la Direcció General de la Policia han organitzat també formació especialitzada en la prevenció i atenció de la mutilació genital femenina (MGF) i dels matrimonis forçats. N'és un exemple el taller de formació que el Departament va organitzar per a una trentena de mossos d'esquadra dels grups d'atenció a la víctima i l'Oficina de Relacions amb la Comunitat en matèria de matrimonis forçats, d'acord amb el compromís adquirit quan es va presentar el procediment de prevenció i atenció als matrimonis forçats, que és pioner a l'Estat. A més, un total de 300 mossos d'esquadra van assistir a un curs d'especialització en MGF per treballar conjuntament amb altres organismes i associacions en la prevenció d'aquestes agressions a les dones. La majoria d'aquests agents treballen a les oficines de relacions amb la comunitat (ORC) i als grups d'atenció a la víctima (GAV), que són els encarregats, mitjançant el treball en xarxa, d'aconseguir la màxima informació en aquest àmbit per abordar les situacions de risc.

Formació policial en el marc del pla de polítiques de dones 2009

Taula 27. Curs de formació bàsica per a policies*

2.580   703

Gènere i família i vida quotidiana. Noves formes de vida familiar i convivència. Paper de la dona avui.

Els maltractaments dins la família. Les persones més vulnerables: infants i dones.

Infància i adolescència en situació de risc

Violència masclista

Polícia de proximitat I: la patrulla i les relacions amb la comunitat

Els col·lectius de victimització

Seguretat ciutadana: intervencions

Tècniques per evitar la segona victimització

Atenció policial a la víctima

Grups d'atenció a la víctima de la PG-ME

Àrea Tècnica i de Proximitat de Seguretat Ciutadana de la Divisió Tècnica de Seguretat Ciutadana

Tècniques d'autocontrol i d'actuació interpersonal

Delictes contra la llibertat sexual

*Activitats corresponents al segon i tercer trimestre del Curs de formació bàsica per a policies 2008-2009 i primer trimestre del Curs de formació bàsica per a policies 2009-2010

Taula 28. Formació per a la promoció

<i>Curs de caporall/a de policia (58 dones i 343 homes)*</i>
Conferència sobre la violència masclista (2 hores)
Delictes relacionats amb la violència domèstica i de gènere (3 hores)
La intervenció en els delictes contra la llibertat sexual (3 hores)
<i>Curs de sergent/a de policia (10 dones i 160 homes)*</i>
Preceptes del codi penal que impliquen aplicacions operatives del funcionari de policia (6 hores)
Delictes relacionats amb la violència domèstica i de gènere (3 hores)
Tipologia delictiva i la seva investigació: delictes relacionats amb la violència domèstica i de gènere (2 hores)
Conferència: Les polítiques públiques de seguretat per abordar la violència masclista (2 hores)
<i>Curs de sotsinspector/a de policia (7 dones i 51 homes)</i>
Novetats sobre violència domèstica (4 hores)
Delictes contra la llibertat sexual (1 hora)
Reflexions sobre l'atenció policial a víctimes, especialment de violència masclista (6 hores)
<i>Curs d'inspector/a de policia (5 dones i 23 homes)</i>
Violència masclista (3 hores)
<i>Curs de comissari/ària i intendent/a major de policia (1 hora i 8 homes)</i>
Polítiques i actuacions en l'àmbit de la dona (2 hores)

*Les dades fan referència a Mossos d'Esquadra i Policia local

Taula 29. Formació per a l'especialització

<i>Curs bàsic d'investigació (53 dones i 212 homes)</i>
Delictes i faltes contra la integritat física: estudi particular dels delictes relacionats amb la violència domèstica (4 hores)
Delictes contra la llibertat sexual (4 hores)
Competència en matèria de violència domèstica (1 hora)
Delictes contra les persones: les agressions sexuals i violència domèstica (3 hores)
Les agressions sexuals. Maltractaments (2 hores)
<i>Curs avançat d'investigació (38 dones i 137 homes)</i>
Investigació de delictes. Delictes contra la llibertat sexual: les agressions sexuals (7 hores)
<i>Curs de policia científica (1 dona i 25 homes)</i>
Agressions sexuals (2 hores)
Sexologia. Delictes contra la llibertat sexual, agressions i abusos sexuals: concepte i estudi medicolegal: metodologia de la investigació. L'avortament criminal: etiologia i diagnòstic medicolegal (6 hores)

Taula 30. Formació contínua

Curs sobre oficines d'atenció a la ciutadania (110 dones i 304 homes)

Delictes contra la llibertat sexual (6 hores)

Delictes de violència domèstica (6 hores)

Actuacions en l'àmbit de la violència domèstica i de gènere. Delictes contra la llibertat sexual (3 hores)

Curs d'operador de sala (47 dones i 68 homes)

Simulacions d'actuacions en situació de violència de gènere (2 hores)

Curs d'introducció a la cultura i societat dels països de l'est d'Europa (10 dones i 39 homes)

Característiques de la família dels països de l'est d'Europa. La posició social i familiar de la dona. El matrimoni. (4 hores)

Violència domèstica (1 hora)

Tràfic de blanques (1 hora)

Curs sobre violència masclista (57 dones i 47 homes)

- L'objectiu és dotar de coneixements i eines bàsiques per una intervenció i actuació policial especialitzada a dones víctimes de violència masclista, trencant la visió purament assistencialista i formar el personal que constitueix el servei d'atenció policial com a recurs especialitzat dins la nova Xarxa d'atenció i recuperació integral.

- Programa:

Assignatura: Causes estructurals de la violència masclista (5 hores)

Assignatura: Àmbits de la violència masclista i marc legal (10 hores)

Assignatura: Intervenció policial especialitzada (15 hores)

Assignatura: Xarxa de recursos i autocura professional (8 hores)

Taller sobre les primeres intervencions en violència masclista (22 dones i 78 homes)

- Objectiu: Saber realitzar adequadament una primera intervenció en situacions amb víctimes de violència masclista.

- Programa:

Conceptualització teòrica del fenomen (4 hores)

Marc legal (2 hores)

L'atenció especialitzada: actuacions per part dels GAV i altres serveis (2 hores)

Actuacions per a la intervenció en situacions de violència masclista (2 hores)

Curs d'actualització de seguretat ciutadana (42 dones i 162 homes)

Assignatura: Actuacions en l'àmbit de la violència (2 hores)

Continguts: Figures delictives de l'àmbit de la violència domèstica. Article 153 del Codi penal. Actuacions policials al lloc dels fets. Tècniques per evitar la segona victimització. Instrucció de diligències policials. Sol·licitud d'ordre de protecció. Mesures assistencials, cautelars i de protecció. Oficines d'atenció a les víctimes. Trencament de les mesures. (2 hores)

Curs de policia de proximitat (35 dones i 101 homes)

Àmbits d'actuació (3 hores)

Col·lectius de risc i violència masclista (1 hores)

Seminari i obligatori del Curs de formació bàsica per a policies

Seminari sobre violència contra les dones

- Objectiu: Donar a conèixer la dimensió pluridisciplinària del fenomen de la violència domèstica i les intervencions que es realitzen per afrontar-lo.

- Programa:

El fenomen de la violència domèstica. Atenció a la dona maltractada.

Polítiques socials d'atenció a dones maltractades: el treball en xarxa.

Procediments d'actuacions policials amb dones maltractades.

Quant a la protecció dels drets dels menors, l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya (ISPC) ha reforçat la formació que imparteix a mossos d'esquadra i policies locals en matèria de drets de les persones, i en especial els que afecten als menors d'edat, un dels col·lectius socials més vulnerables. Així doncs, el curs bàsic de formació policial del 2009 ha inclòs matèries com ara els maltractaments de menors, la infància i adolescència en situació de risc, tècniques d'actuació interpersonal amb menors, la protecció de menors víctimes, entre d'altres. A més, una trentena de mossos d'esquadra s'han especialitzat en un curs específic de 59 hores lectives a l'ISPC sobre protecció de menors.

També els comandaments dels Mossos d'Esquadra i de les policies locals reben formació a l'ISPC en polítiques i actuacions en l'àmbit de l'execució penal de justícia juvenil i en l'àmbit de l'educació.

Formació policial en la protecció dels menors 2009

Taula 31. Formació bàsica

Curs de formació bàsica per a policies (1.030 mossos i 739 policies locals)

- Policia i societat

Els maltractaments en la família. Les persones més vulnerables: infants i dones (1 hora)

Infància i adolescència en situació de risc (1 hora)

- Policia de seguretat

Intervenció de substàncies estupefaents (1 hora)

Intervenció d'armes i altres mitjans d'agressió (1 hora)

Tractament policial dels/de les menors d'edat (1 hora)

Indicadors i pautes d'interacció amb víctimes de maltractaments: menors (1 hora)

La detenció. La detenció de menors (2 hores)

Delictes relatius a la prostitució i corrupció de menors (1 hora)

-Policia d'investigació

La detenció. La detenció de menors (2 hores)

Delictes relatius a la prostitució i corrupció de menors (1 hora)

Abandonament de família, menors o persones incapaces (1 hora)

La sostracció de menors (1 hora)

Taula 32. Formació per a la promoció

Curs de comissari/ària i d'intendent/a major (9 alumnes)

Conferències i sessions de treball a l'ISPC

Polítiques i actuacions en l'àmbit de l'execució penal a la comunitat i de justícia juvenil.

Visita al centre educatiu Els Til·lers (2 hores)

Polítiques i actuacions en l'àmbit de l'educació (2 hores)

Taula 33. Formació per a l'especialització

Curs bàsic d'ordre públic (486 hores i 60 alumnes)

Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors (4 hores)

Curs bàsic d'investigació (80 hores i 265 alumnes)

Policia de menors (4 hores)

Taula 34. Formació contínua

*Curs d'oficines d'atenció a la ciutadania (28 hores i 418 alumnes)**

La corrupció de menors (2 hores)

Curs sobre menors (59 hores i 30 alumnes)

Curs d'atenció al menor (120 hores 118 alumnes)

La competència del cos de Mossos d'Esquadra en l'àmbit de menors (1 hora)

Protecció de menors (2 hores)

La Fiscalia de Menors del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya: Secció de Menors (3 hores)

Curs d'atenció al menor (e-learning) (30 hores e-learning i 40 alumnes)

Projecte "Coneixe'ls. Serveix-los millor" [HR8]

Amb el projecte "Coneixe'ls. Serveix-los millor" els aspirants als cossos de policia de Catalunya coneixen la realitat i problemàtiques de determinats col·lectius de la nostra societat

Dins del Programa d'acció social (PAS), l'Àrea d'Instructors i Instructors de Policia de l'ISPC va crear, ja fa dos anys, el projecte "**Coneixe'ls. Serveix-los millor**".

Dins d'aquest projecte, els alumnes aspirants als cossos de policia de Catalunya visiten sales de venopunció, centres de deshabitació per a persones amb problemes de drogodependència, centres d'acollida per a persones desemparades, centres per a persones amb discapacitats psíquiques... D'aquesta manera, la futura policia de Catalunya té l'oportunitat de conèixer de primera mà la realitat i les problemàtiques de determinats col·lectius que també conformen la nostra societat.

El projecte va sorgir amb la idea i el convenciment que el coneixement directe d'aquestes persones, de com viuen, quins problemes tenen, com han arribat a aquesta situació, com els rep la societat, etc. ha de servir perquè, després, aquells que esdevinguin agents de policia fugin de prejudicis, de simplificacions o d'estereotips.

Els objectius, doncs, que vol assolir el programa són:

- Conèixer i entendre les problemàtiques socials d'alguns dels col·lectius més vulnerables per copsar la complexitat, la diversitat i els problemes que els envolten.
- Reforçar la capacitat d'empatia per contribuir a un tracte més curós i eficaç d'aquests col·lectius quan els alumnes esdevinguin agents de policia.
- Ajudar a trencar amb determinats prejudicis socials, simplificacions o estigmatitzacions que poden derivar en intervencions policials injustes, inadequades o mancades de professionalitat.
- Treballar en cooperació amb altres agents socials en els àmbits preventiu assistencial i de rehabilitació i, en definitiva, vetllar per la defensa dels drets i llibertats de tothom.

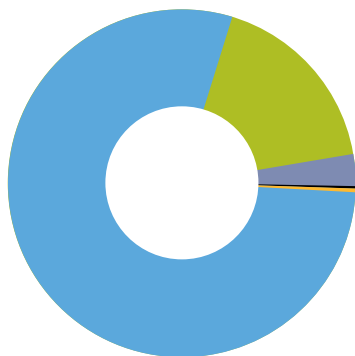
Dels 1.500 alumnes que van fer el curs de formació bàsica policial el 2009, 295 van fer una sol·licitud de participació en alguna de les entitats. Finalment, 188 van poder fer efectiva la seva participació. La diferència entre el nombre de sol·licituds i els 188 voluntariats realitzats finalment s'explica perquè, en primer lloc, la participació en el PAS és totalment voluntària, es duu a terme fora de l'horari lectiu i no pot coincidir amb cap altra formació obligatòria i, en segon lloc, pels criteris d'adjudicació de les places ofertes.

Enguany han participat com a voluntaris 143 homes i 45 dones. La proporció es correspon pràcticament amb la que hi ha al curs de formació bàsica policial

Proveïment [HR1,HR2]

L'objectiu hauria de ser **estendre el compromís social i ambiental de l'organització a la cadena de subministrament**, i prioritzar la contractació d'empreses socialment responsables. El Departament, com tota administració pública, resta sotmès a la legislació vigent en la matèria. Durant el 2008 hi va haver un canvi normatiu, amb l'entrada en vigor de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic. En la Llei, per primer cop, es dona cobertura legal a la introducció de clàusules socials en la contractació pública, és a dir, criteris de sostenibilitat ambiental, social i laboral que no estiguin directament vinculats amb el preu o les prescripcions tècniques.

Gràfic 3. Concursos de subministraments ambientalitzats per tipus.

- Material d'oficina (3,45%)
- Mobiliari (0,19%)
- Telecomunicacions (0,59%)
- Vehicles (78,68%)
- Vestuari (17,09%)

Taula 35. Concursos de subministraments 2009 (amb inclusió de plurianuals)

Concursos de subministraments 2009	Valor pressupostat 2009	
Concursos sense ambientalitzar	64.990.510,61 €	73%
Concursos ambientalitzats	23.438.321,24 €	27%
Total subministraments 2009	88.428.831,85 €	100%

Taula 36. Concursos de subministraments 2009 ambientalitzats per família

Família	Concursos ambientalitzats
Material d'oficina	809.584,13 €
Mobiliari	45.439,44 €
Telecomunicacions	138.559,68 €
Vehicles	18.440.297,99 €
Vestuari	4.004.440,00 €
Total subministraments ambientalitzats 2009	23.438.321,24 €

Els criteris ambientals dels plec de material d'oficina i de mobiliari venen determinats per un acord marc de la Comissió Central de Subministraments.

Quant als vehicles, pel que fa a les especificacions obligatòries, havien de complir amb la norma d'emissions europea **Euro IV**, que estableix unes emissions màximes segons el tipus de vehicle. Pel que fa als criteris de valoració, es valorava el fet de complir amb la norma d'emissions europea **Euro V** i, a més, les emissions de CO₂.

També es van incloure com a criteris de valoració:

- La possibilitat acreditada d'ús de biocarburants, bioetanol o biodièsel en més d'un 10% dels vehicles.
- Que el gas refrigerant de l'aire condicionat tingui un potencial d'escalfament global (GWP) menor o igual a 150.
- Que els vehicles disposin d'un sistema de monitoreig de pressió de les rodes.

Pel que fa al concurs de subministrament de vestuari per a la policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra, d'abast plurianual, es demanava que aquest tingué un baix impacte de toxicitat humana per prevenir els riscos laborals, i preferentment fos produït amb un baix impacte ambiental durant el procés de producció.

Com a criteri de compliment obligatori per als principals teixits utilitzats en la confecció de les principals peces de roba, aquestes havien de complir les especificacions establertes en l'etiqueta **Oekotex 100** pel que fa a la limitació o absència de substàncies nocives.

Com a criteri de valoració es van introduir criteris ambientals que van més enllà dels establerts en l'etiqueta **Oekotex 100** i que es refereixen a l'ús de materials, productes i tècniques no perjudicials per al medi ambient, així com una correcta gestió dels residus que permeti reduir l'impacte ambiental negatiu del producte final: reducció de l'ús de substàncies tòxiques i la reducció d'impactes ambientals negatius en el procés de producció segons els criteris pel tipus de fibres, substàncies químiques i valors límit establerts a l'**Ecoetiqueta europea, el Signe Nòrdic** o equivalent.

També es va valorar l'absència de substàncies nocives en peces de roba secundàries, per a les quals es va destacar que complissin les especificacions establertes en l'etiqueta **Oekotex 100** pel que fa a la limitació o absència de substàncies nocives.

Pel que fa al **compromís social en la contractació**, mitjançant Acord de govern, anualment, es fixa la quantia mínima que ha d'assolir, en cada exercici, l'Administració de la Generalitat de Catalunya, incloent els seus organismes autònoms i empreses públiques en la contractació reservada al foment dels objectius socials i als centres especials de treball.

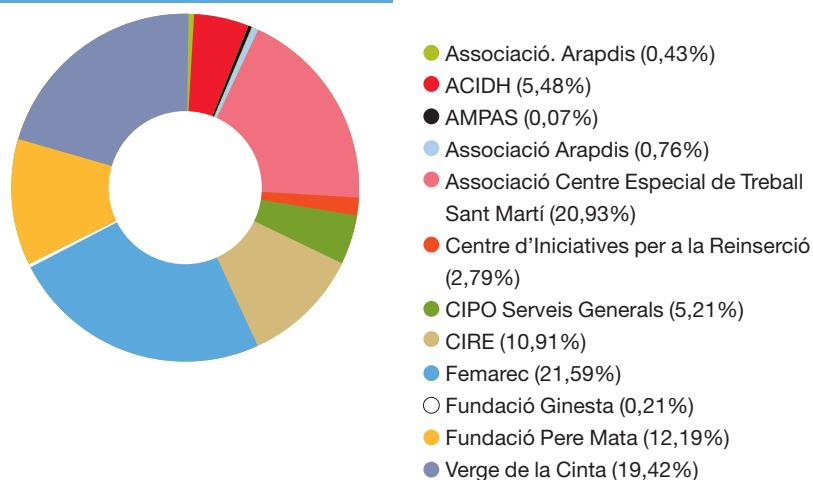
Per poder efectuar el seguiment del compliment dels objectius previstos, el secretari general del Departament remet trimestralment a la presidència de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat la informació relativa al seu compliment, amb inclusió de les dades de tots els organismes o empreses públiques vinculades o dependents de cada departament. D'una banda, l'import dels contractes menors i dels procediments negociats per raó de quantia que han estat adjudicats, en aplicació de l'article 35 de la Llei 31/2002, a entitats socials pel Departament i pels organismes i/o empreses públiques vinculades o dependents, així com l'import dels encàrrecs de gestió per executar les prestacions corresponents a les empreses públiques o a altres entitats del sector públic que tinguin per finalitat la inserció laboral de persones discapacitades, la integració de persones amb risc d'exclusió social o la satisfacció del dret al treball dels presos i els penats internats en establiments penitenciaris, i tinguin la consideració de mitjà propi instrumental.

En un altre ordre de consideracions, a més de les prestacions que poden ser objecte de contractació reservada al foment social, els òrgans de contractació poden ampliar la reserva a “altres objectes contractuals”, depenent de l’adequació de les prestacions a les peculiaritats dels centres, les empreses i les entitats dels departaments, organismes autònoms i les empreses públiques de la Generalitat.

Taula 37. Contractació reservada al foment dels objectius socials i als centres especials de treball

Tipologia dels contractes	Contractes menors	Encàrrec de gestió	Procediment negociat	Total general
Altres objectes contractuals	63.842,19 €			63.842,19 €
Serveis i subministraments auxiliars per al funcionament de l'administració	5.949,31 €	44.153,77 €		50.103,08 €
Obres i serveis de conservació i manteniment de béns immobles	11.730,56 €			11.730,56 €
Serveis de recollida i transport de residus	22.141,09 €		22.141,09 €	48.036,80 €
Serveis de missatgeria, correspondència i distribució	240,00 €	326		240,00 €
Servei de restauració	6.379,10 €	4.007		6.379,10 €
Serveis de neteja i de bugaderia	6.059,84 €	2.450		6.059,84 €
Total general	116.342,09 €	44.153,77 €	25.895,71 €	186.391,57 €

Gràfic 4. Distribució, per volum de negoci, dels contractes menors per empresa

Medi ambient

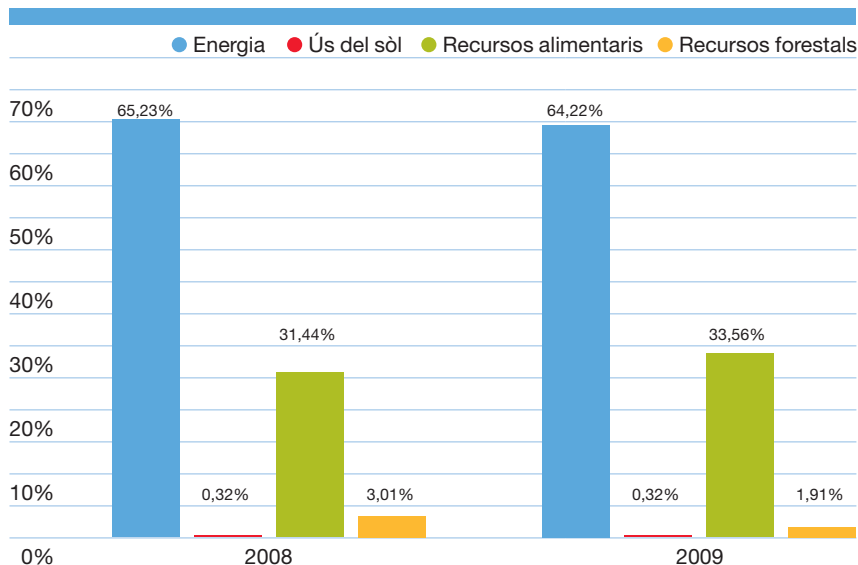
Impacte del DIRIP en l'entorn

El 2009, el Departament va decidir calcular de manera aproximada el seu impacte ambiental dels anys 2008 i 2009 utilitzant el càlcul de la **petjada ecològica**.¹⁹ La petjada ecològica és un indicador de sostenibilitat desenvolupat per Rees i Wackernagel el 1996 que mesura tots els impactes que produeix una població expressats en hectàrees d'ecosistema. La *petjada ecològica* es pot definir com "l'àrea ecològicament productiva que es requereix per satisfer el nostre estil de vida actual de manera indefinida".

En el cas del Departament, s'ha utilitzat l'execució pressupostària per tal de fer el càlcul. Dels resultats s'aprecia que el grup energètic és el responsable del 65% de la petjada ecològica del DIRIP. Dins del grup energètic, el consum de materials representa la major part de la petjada, i la suma de combustibles i d'electricitat també són una part molt representativa.

El 2009, el Departament ha calculat de manera aproximada el seu impacte ambiental dels anys 2008 i 2009 utilitzant el càlcul de la petjada ecològica

Gràfic 5. Distribució de la petjada ecològica per tipus de recurs

Taula 25. Formació per a la promoció

	2008	2009
Petjada total (Ha)	55.318	55.745
Personal (treballadors)	20.500	21.580
Petjada ecològica per càpita	2,7	2,58

¹⁹ Els càlculs de la petjada s'han fet a partir del full de càlcul que presenta Juan Luis Doménech el 2007 per realitzar el càlcul de la Autoridad Portuaria de Gijón. Aquest full de càlcul prové, en la seva major part, d'altres fulls de càlcul existents, especialment els de Wackernagel (1998a, 1998b, 2000). [3.9]

Estalvi energètic per millores en la conservació i en l'eficiència [EN5 i EN7]

El Departament aposta pel foment de l'eficiència energètica mitjançant millores en els processos tecnològics i en altres mesures d'estalvi energètic. Una major eficiència es tradueix en estalvi i en una reducció de la dependència futura de l'organització de fonts d'energia no renovables. El consum energètic eficient és una estratègia clau per combatre el canvi climàtic i altres aspectes ambientals negatius generats per l'extracció i el processament de l'energia.

El 2009, l'empresa Creara va fer una auditoria d'eficiència energètica a la Comissaria de Mossos d'Esquadra de les Corts de Barcelona en la qual es van proposar com a millores la instal·lació d'una cortina d'aire a les entrades de l'edifici i la instal·lació de sensors de llum natural en circuits de lluminàries a 3 metres de les finestres, entre d'altres. El cost total de les mesures proposades representaria una inversió de 218.876 €, amb un període de retorn (cost de la inversió dividit per l'estalvi econòmic anual) que oscil·la entre 0,3 anys i 13 anys, segons les característiques de la mesura.

El Grup d'Estalvi i Eficiència Energètica coordina les mesures que s'han d'implementar per aconseguir l'estalvi i l'eficiència energètica en les actuacions del DIRIP

També el 2009 es va crear el Grup d'Estalvi i Eficiència Energètica, per tal de coordinar les mesures que s'han de dur a terme per aconseguir l'estalvi i l'eficiència energètica en les actuacions del DIRIP. Aquest grup està format per membres dels Serveis de Gestió Econòmica, Planificació i Infraestructures i de l'Àrea de Responsabilitat Social Corporativa.

El Departament té 1.282 m² de plaques solars fotovoltaïques instal·lades i en funcionament, i en un any produeixen de manera neta un total de 170.707 kWh

Avui dia, el Departament té 1.282 m² de plaques solars fotovoltaïques instal·lades i en funcionament. Aquestes plaques van entrar en funcionament entre el 2008 i el 2009, i en un any produeixen de manera neta un total de 170.707 kWh, quantitat equivalent al que gasten en electricitat 43 llars en un any.

Fins ara, el Departament ja ha ingressat uns 128.170 € per la venda a la xarxa de l'electricitat de l'energia produïda per aquestes plaques. Amb la imminent posada en funcionament de les plaques fotovoltaïques instal·lades a la Comissaria de plaça Espanya a Barcelona i a la Comissaria de Gavà, es preveu un ingrés que el 2010 pot estar al voltant de 95.000 €.

El Departament té 1.235,78 m² de plaques solars tèrmiques instal·lades que produeixen anualment 1.198.020,06 kWh tèrmics de manera neta

Actualment, el Departament té 1.235,78 m² de plaques solars tèrmiques instal·lades, fet que suposa que es produeixin anualment 1.198.020,06 kWh tèrmics de manera neta, si es busca l'equivalència amb el que costaria produir-los només amb electricitat.

El 2008 es van fer 25 auditories en edificis del Departament. Aquestes auditories van detallar un conjunt de mesures destinades a fer més eficients energèticament aquests edificis.

Per tal de poder implantar les mesures sorgides de les auditories d'eficiència energètica, es va plantejar la idea de realitzar un encàrrec de gestió a una empresa de serveis energètics (ESE) per poder assumir la inversió que comporta implantar les mesures amb un període de retorn més gran,

mesures que requereixen una inversió costosa. L'ESE fa la inversió per aplicar aquestes mesures i, com a contraprestació, rep anualment del Departament un percentatge de l'estalvi que al Departament li reporta el fet d'haver aplicat aquestes mesures, fins que l'ESE recupera la inversió que ha fet.

A banda de les mesures que s'implantaran en un futur mitjançant el contracte públic-privat per tal de poder fer front a la despesa d'inversió, el Departament ha volgut tirar endavant mesures que sí podia assumir pel seu baix cost.

Mesures sorgides de les auditories d'eficiència energètica que s'han aplicat a centres del DIRIP per aconseguir un estalvi energètic

- Canvi de bombetes actuals per bombetes de baix consum
- Canvi de bombetes convencionals per leds a la comissaria de Tarragona
- Eliminació d'un dels fluorescents de les pantalles de 4 tubs.
- Canvi de les bombetes dels llums exteriors en el moment en què s'hagin de reposar
- Col·locació de detectors de presència als llums dels passadissos i vestuaris per sectors, sempre que no siguin pantalles fluorescents
- Implantació de la finestra ambiental a la seu central del DIRIP
- Implantació de sistema de gestió i control (inclòs el control energètic)
- Reducció de potència contractada a 38 centres del DIRIP (que no comportarà un estalvi energètic en si, però sí un estalvi econòmic), fet que ha comportat un estalvi anual de 53.537 €.

Programa de bones pràctiques ambientals

En el marc del Pla ambiental, s'ha elaborat un programa per a la implantació de bones pràctiques ambientals (BPA) a tot el DIRIP. **Les fases d'implantació** són:

- Identificació de la situació actual del centre administratiu (diagnosi)
- Definició de les BPA que cal implantar i establiment dels indicadors de seguiment
- Accions de formació/sensibilització en BPA
- Avaluació dels resultats. Seguiment i millora contínua

Centres on s'ha implantat:

- Seu Central del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
- Serveis Territorials del Departament a Lleida
- Serveis Territorials del Departament a Tarragona
- Serveis Territorials del Departament a les Terres de l'Ebre
- Serveis Territorials del Departament a la Catalunya Central

El 2009 s'han implantat programes de bones pràctiques ambientals a 5 centres del Departament

Iniciatives per reduir els impactes del DIRIP [EN26]

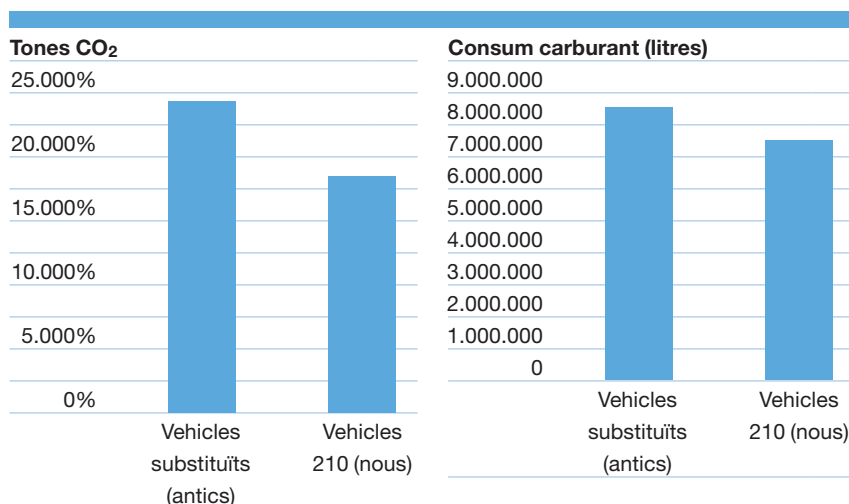
Adquisició de 1.168 vehicles.²⁰ [EN18]

La renovació del 41% de l'actual flota per altres vehicles amb menys emissions de CO₂ --pel temps total de rènting, partint del mateix quilometratge i a partir de les emissions de CO₂ previstes de cada vehicle-- implicarà una reducció del 14% de les emissions de CO₂ i una disminució del consum de combustible del 12%. Aquest càlcul de la reducció de CO₂ s'obté amb la substitució. D'aquesta manera s'estalviarà l'emissió de 3.046 t de CO₂ i de prop d'1 milió de litres de combustible.

Taula 39. Emissions dels vehicles substituïts i dels vehicles de nova adquisició

	Emissions g CO ₂	Emissions tones CO ₂	Consum carburant (litres)
Vehicles substituïts (antics)	21.724.020.000	21.724	8.559.900
Vehicles 2010 (nous)	18.677.530.000	18.678	7.532.940
Reducció emissions/consum	3.046.490.000	3.046	1.026.960
Percentatge reducció emissions/consum	14,02%	14,02%	12,00%

Gràfic 6. Comparativa d'emissions de CO₂ i consum de carburants de vehicles substituïts i nous

²⁰ Càlcul segons "Base de datos de coches. Instituto para la Diversificación y Ahorro de la Energía. (IDAE)" [3.9]

Gestió dels residus

El 2009 el Departament ha elaborat el *Protocol per a la gestió dels residus d'acord amb una de les línies estratègiques del Pla d'ambientalització del DIRIP 2009-2011*

El 2009, el Departament ha elaborat el **Protocol per a la gestió dels residus** del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, d'acord amb una de les línies estratègiques del Pla d'ambientalització del DIRIP 2009-2011.

L'objectiu del document és sistematitzar la gestió dels residus que es generen als centres de treball del DIRIP. Amb aquesta sistematització, es vol assegurar que es fa una gestió dels residus correcta. D'altra banda, amb aquest document es vol assolir una homogeneïtzació de la gestió de residus entre els centres de la mateixa naturalesa, és a dir, que totes les comissaries, parcs de bombers i edificis d'oficines apliquin els mateixos procediments de gestió als residus que generen i que en facin un control o seguiment.

El document es divideix en dos grans blocs: el primer incorpora totes aquelles generalitats referents a la gestió dels residus que tota persona responsable de la seva gestió ha de conèixer; informacions com ara els requeriments legals per a l'emmagatzematge, les possibles vies de gestió, conceptes com el codi CER o el gestor autoritzat, etc. I el segon bloc correspon a un manual de gestió de residus en el qual es recullen en format de fitxes els principals residus que es generen i informació relativa als possibles procediments per gestionar-los. Els centres de treball s'han classificat en comissaries de mossos d'esquadra, parcs de bombers i oficines administratives.

Finestra ambiental a la seu central del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació

El setembre de 2009, el Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació ha posat en marxa, després d'uns mesos en període de proves, la **finestra ambiental**, que es pot trobar a les pantalles informatives ubicades en tres punts de la seu central: a l'entrada de l'edifici del passeig de Sant Joan, a la recepció del Palauet i al vestíbul de Diputació 355 de Barcelona.

La finestra ambiental és conseqüència de la posada en funcionament d'un sistema de gestió integral que unifica i centralitza el control de les instal·lacions dels diferents edificis: climatització, enllumenat, ascensors, grups electrògens, energia solar, bombes residuals, i grups i elements contra incendis. Aquest sistema, a banda d'integrar totes les variables associades a aquests elements, permet millorar la gestió diària, estalviar recursos i facilitar el manteniment, ja sigui per la detecció ràpida d'avaries o incidències (funcionament correctiu), ja sigui per la planificació d'actuacions de manteniment (funcionament preventiu).

La finestra ambiental és una moderna eina de gestió que captura els consums dels subministraments amb cost ambiental mitjançant la lectura automàtica de comptadors físics instal·lats als diferents edificis, i difon les dades bàsiques per diferents canals. Amb aquest sistema es controlen els consums primaris dels edificis (electricitat i aigua), així com els consums per usos (climatització, enllumenat, SAI, aigua sanitària i reg). A més a més, incorpora altres paràmetres de control, com la temperatura i la humitat exteriors, i permet obtenir diferents resultats matemàtics: els quilograms de CO₂ equivalent emesos, el consum per unitat de superfície, etc.

El 30 de juny de 2008, la seu central del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació va ser el primer edifici administratiu a obtenir el Distintiu de Garantia de Qualitat Ambiental, que atorga el Departament de Medi Ambient i Habitatge. La finestra ambiental dona resposta a un requeriment d'aquest distintiu. Així mateix, de l'avaluació permanent del rendiment es poden treure conclusions per a la millora contínua de les instal·lacions i perquè el conjunt d'edificis sigui cada vegada més eficient energèticament. En el futur es preveu instal·lar aquest sistema de control a tots els edificis del Departament: a les comissaries, als parcs de bombers i a la resta de dependències administratives.

D'altra banda, un altre objectiu és la sensibilització ambiental: informar dels consums als usuaris i visitants. Així, a la finestra ambiental s'ofereixen dades sobre el consum d'aigua, el consum d'energia i la seva equivalència en quilograms de CO₂ emesos a l'atmosfera. Cada finestra ambiental ofereix dades del conjunt d'edificis de la seu central, del centre de processament de dades, i de l'edifici on està instal·lada. S'hi ofereixen dades setmanals i d'evolució mensual, així com els consums per usos. Finalment, també hi ha un espai al peu de la pantalla on de manera continuada s'ofereix informació resumida, missatges i consells mediambientals.

El 2009, el DIRIP ha posat en marxa la finestra ambiental, una moderna eina que permet millorar la gestió diària, estalviar recursos i facilitar el manteniment

Emissió, reducció i compensació d'emissions de CO₂

[EN18]

Taula 40. Consums energètics i emissions de CO₂

Consums directes [EN3]			
Carburants	Litres	Litres	GJ
	DIESEL e+	6.290.801,32	207.732,38
	DIESEL e+1	225.547,81	7.447,95
	EFITEC 95	1.313.686,67	43.380,05
	EFITEC 98	51.707,63	1.707,47
	Total carburants	7.881.743,43	260.267,85
Gas natural		m³	GJ
	Consum xarxa pública	1.927.478,9	75.190,95
	Total gas natural	1.927.478,9	75.190,95
Captació d'aigua [EN8]			
		m³/any	
	Xarxa pública	254.046,59	
	Total volum d'aigua	254.046,59	
Consums indirectes [EN4]			
	Electricitat	KWh	GJ
	Consum xarxa pública	52.815.262,53	190.134,95
	Compensació plaques fotovoltaïques	-182.092,01	22.761,50
	Total electricitat	52.633.170,52	167.373,44
Emissions CO₂ [EN16] ²¹			
		Kg CO₂	T CO₂
	Per carburants	20.613.911,77	20.613,91
	Per electricitat	23.684.926,74	23.684,93
	Per transports: Avió	292.810	292,81
	Tren	23.640	23,64
	Total emissions CO₂	44.615.288,51	44.615,29

²¹ Càlcul segons Guia pràctica per al càlcul d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH).
Oficina Catalana del Canvi Climàtic. [3.9]

Entorn social i comunitat

L'activitat pròpia del DIRIP té fortes connotacions comunitàries i vincles amb la implicació ciutadana. D'un costat, les campanyes de sensibilització, que fan una proclama a la **coresponsabilitat ciutadana** en qüestions vinculades, per exemple, a la prevenció d'incendis, la millora de la seguretat pública, la lluita contra la violència masclista o la protecció civil.

La coresponsabilitat ciutadana és també important en l'elaboració de simulacres d'emergència de gran format, en què participen una gran quantitat d'actors per analitzar i treballar els problemes de coordinació.

Informe sobre la Seguretat a Catalunya [SO1] [PR5]

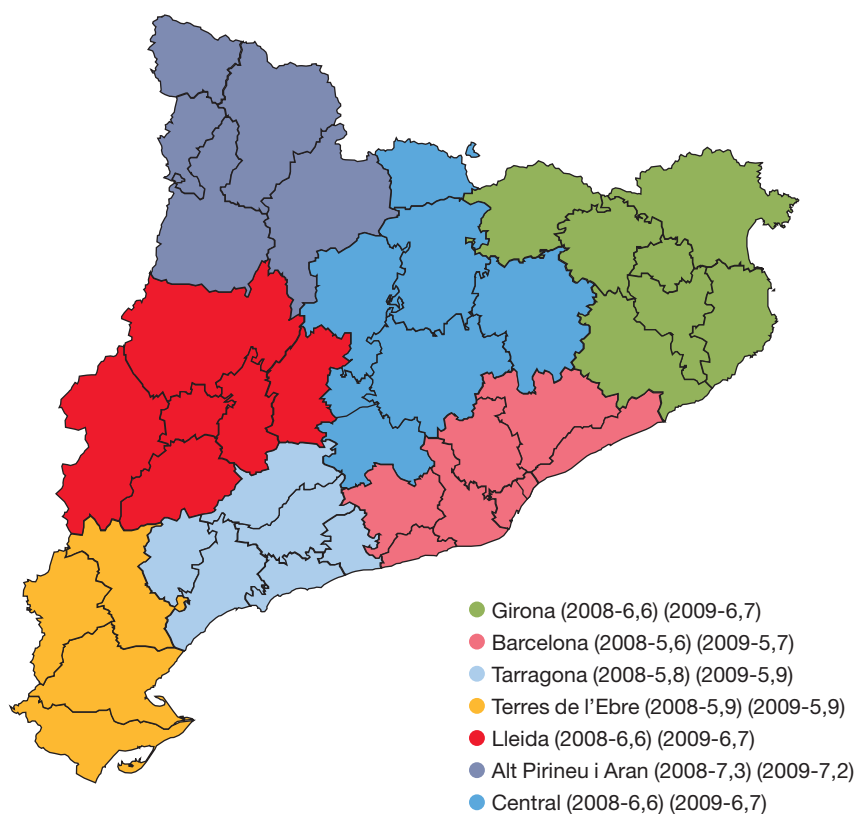
El grau de satisfacció de la població mesura la sensibilitat d'una organització respecte a les necessitats d'aquesta i és clau per a l'èxit de la tasca en seguretat que té encomanada el Departament. En el context de la sostenibilitat, la satisfacció de la població facilita informació interna sobre com l'organització planteja la seva relació amb els grups d'interès i pren en consideració les necessitats d'aquests.

En aquest sentit, l'Informe anual sobre la seguretat a Catalunya, juntament amb l'Enquesta de seguretat pública de Catalunya i el Pla general de seguretat de Catalunya, configuren el conjunt d'instruments necessaris per al diagnòstic, l'anàlisi i la planificació de la seguretat al nostre país. L'Enquesta de seguretat catalana, juntament amb els registres policials, és una eina eficaç per conèixer en quin estat es troba la percepció de la seguretat entre la ciutadania. L'ESPC, que el 2009 ha complert 10 anys, és una experiència pionera a Espanya en la mesura científica de la (in)seguretat. L'enquesta complementa l'estadística policial amb les opinions i percepcions dels ciutadans en matèria de seguretat. L'ESPC es va fer al llarg del primer trimestre del 2009 a una mostra aleatòria de 14.983 residents a Catalunya majors de 16 anys, als quals se'ls va preguntar sobre els records que tenien de fets delictius del 2008. Es tracta de la primera enquesta realitzada un cop acabat el desplegament dels Mossos d'Esquadra a tot Catalunya, fet que permet tenir una visió completa de la valoració de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra.

Les enquestes de seguretat aporten una fotografia més real de la situació i són necessàries per copsar la percepció de la seguretat entre els ciutadans i poder així prendre decisions. El retorn i l'anàlisi de les dades sobre els impactes en la comunitat han d'influir en les decisions d'adoptar un major compromís per part del Departament.

Els catalans puntuen amb un 6,1 el nivell de seguretat als seus municipis, una percepció estable els últims 6 anys

Gràfic 7. Elaboració pròpia a partir del mapa (<http://img139.imageshack.us/i/vegueries014qd.gif/>) amb dades de l'ESPC. *Nivell de seguretat mitjana. Escala 0-10*

- El 54,9% dels enquestats considera que l'evolució de la seguretat al seu municipi s'ha mantingut igual. Però, sobretot, els que creuen que la situació ha empitjorat han augmentat més d'un punt (de 18,7% al 19,9%) i els qui creuen que ha millorat han disminuït dos punts (del 22,9% al 20,9%)
- Un 54,2% dels catalans opina que la seguretat viària ha millorat, gairebé un 20% més que fa sis anys, amb les xifres de mortalitat més baixes dels últims 30 anys
- Continuen creixent les denúncies i les detencions per casos de violència masclista, la qual cosa indica una major conscienciació de les dones, mentre que es detecta un augment dels menors amb comportaments de violència masclista

Taula 41. Dotacions policials a Catalunya, 2007-2008²²

	2007		2008	
	Agents	Taxa x 1.000 hab.	Agents	Taxa x 1.000 hab.
Cossos policials				
Mossos d'Esquadra	13.015	1,81	14.143	1,92
Polícies locals	10.916	1,51	11.089	1,51
FCSE	6.755	0,94	6.565	0,89
Total	30.686	4,26	31.797	4,32

Les dotacions policials i de bombers van créixer l'any passat fins arribar a 31.797 efectius, comptant els Mossos d'Esquadra, els polícies locals i els agents de les forces i cossos de seguretat de l'Estat.

El 2010 es traslladarà la metodologia de l'Enquesta de Seguretat a la detecció de la xifra negra i de victimització que s'amaga darrere la violència masclista. A partir de 14.000 entrevistes, només a dones, i de copsar l'opinió de 1.000 homes, s'espera que els resultats obtinguts permetin al Departament millorar tant els projectes del Programa contra la violència masclista com l'acció preventiva i activa dels Mossos d'Esquadra".

Paral·lelament a l'enquesta de seguretat, s'han fet dues edicions de l'*Enquesta de convivència escolar i seguretat a Catalunya*, que han ajudat a conèixer millor les dinàmiques conflictives en aquest àmbit i a afavorir el disseny de polítiques preventives per al futur.

²² Informe 2009 sobre la seguretat a Catalunya .<http://www.gencat.cat/acordsdegovern/20091027/01.htm>

Pla interdepartamental de participació ciutadana

L'any 2003, el Govern va impulsar per primer cop a Catalunya una política pública de participació ciutadana. Es va crear la Direcció General de Participació Ciutadana, una iniciativa inèdita a l'Estat que tenia la voluntat de millorar les relacions entre ciutadania i els poders públics a través d'instruments que complementen la democràcia representativa.

El gener de 2009 es va aprovar per acord de Govern el Pla interdepartamental de participació ciutadana (PIPC), el principal instrument de planificació de la política de foment de la participació ciutadana per al període 2008-2010.

El PIPC té dos objectius principals: d'una banda, incrementar la quantitat i la qualitat de la participació, programant i coordinant les accions necessàries per tal de continuar incorporant la ciutadania a l'elaboració de lleis, plans i programes i, d'altra banda, fer més transversal i integral la cultura de la participació dins de la Generalitat de Catalunya.

L'aplicació del PIPC ha de servir per fomentar la cultura de la participació, basada en el diàleg i en l'obertura d'espais de relació entre la ciutadania i els poders públics

L'aplicació del PIPC ha de servir per fomentar la **cultura de la participació**, basada en el diàleg i en l'obertura d'espais de relació entre la ciutadania i els poders públics. El Pla parteix de la convicció que incorporar la ciutadania en l'acció pública genera la confiança necessària per lluitar contra la desafecció política.

Les accions del PIPC estan estructurades en 5 eixos estratègics:

- **Eix estratègic 1:** Incorporació de la ciutadania a l'elaboració de lleis, pactes, plans, programes i reglaments
- **Eix estratègic 2:** Millora i racionalització dels espais estables de participació
- **Eix estratègic 3:** Resolució de conflictes territorials
- **Eix estratègic 4:** Millora de la qualitat de la infraestructura de la participació i inclusió de la diversitat social
- **Eix estratègic 5:** Enfortiment de la democràcia representativa i canvis normatius

Actuacions i despesa previstes i executades l'any 2009

El Pla inclou tots els departaments de la Generalitat. Per a l'any 2009, inicialment hi havia previstes 72 actuacions, amb un pressupost total de 4.094.633,33 €. D'aquestes, se n'han executat un total de 42, més 5 actuacions que no estaven previstes al PIPC, amb una despesa total de 3.797.107,71 €. Per tant, el percentatge de despesa executada se situa al voltant del 92,73%, mentre que el percentatge d'actuacions executades és del 63,64%.

Taula 42. Despesa i actuacions previstes i executades pel Departament d'Interior

Actuacions previstes	Actuacions noves	Actuacions executades	% Actuacions executades	Despesa prevista	Despesa executada	% Despesa executada
18	1	15	78,95%	2.691.400 €	2.522.834 €	93,73%

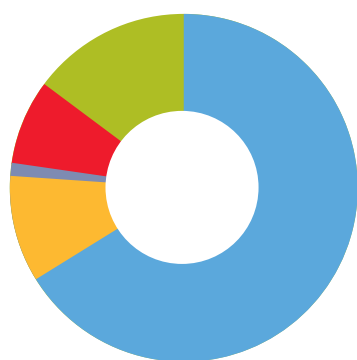
El DIRIP tenia previstes 18 actuacions, a les quals es va afegir una de nova, i finalment se n'han executat 15, amb una despesa associada de 2.522.834 €.

El DIRIP ha executat 15 actuacions del PIPC, amb una despesa associada de 2.522.834 €

Algunes de les accions que el DIRIP ha dut a terme aquest any han estat:

- **Actuació:** Avaluació participativa de les campanyes de sensibilització contra riscos civils
Descripció: Seminaris de participació ciutadana en què es vol veure la valoració i/o canvis proposats en el procés de comunicació sobre els riscos civils.
- **Actuació:** Incorporació del poble gitano als circuits de participació
Descripció: Actuacions previstes en el Pla del poble gitano
- **Actuació:** Anàlisi sobre la relació entre el grau d'informació i el grau de participació
Descripció: Prova pilot d'informació en les properes eleccions europees
- **Actuació:** Jornades Innovació Democràtica
Descripció: Jornades per obrir una línia de trobada, de debat i d'intercanvi d'experiències que permeti millorar l'actuació dels poders públics en la tasca d'avançar en la qualitat del sistema democràtic, per enriquir l'actuació de l'Administració de la Generalitat.

Gràfic 8. Distribució de la despesa executada per departament

- Interior, Relacions Institucionals i Participació (66%)
- Política Territorial i Obres Públiques (9%)
- Salut (2%)
- Acció Social i Ciutadania (8%)
- Medi Ambient i Habitatge (15%)

El 66,44% de la despesa en participació comptabilitzada correspon al DIRIP

Pla d'estalvi i bones pràctiques al Departament, un model de gestió pública eficient, innovador i adaptat a la realitat [SO3 i 4.11]

El Pla d'estalvi i bones pràctiques en la gestió de la despesa pública ha de procurar un bon ús dels recursos públics i racionalitzar la despesa

El Consell de Direcció del Departament va aprovar el gener de 2009 el **Pla d'estalvi i bones pràctiques en la gestió de la despesa pública**, amb la voluntat de fer un pas més en el bon ús dels recursos públics i d'optimitzar els diferents processos de l'organització per racionalitzar la despesa. Les recomanacions que estableix el Pla afecten tots els òrgans i tots els serveis del Departament i defineixen un conjunt de criteris, pautes i accions que han de permetre estalviar recursos, respectar el medi ambient i racionalitzar la despesa en un total d'onze àmbits del Departament.

La intenció del Pla no era esdevenir una eina teòrica, sense materialització i rígida, així que s'han fet avaluacions trimestrals de la implantació de les mesures, dels resultats obtinguts i s'ha informat dels avenços. Les accions s'han revisat i/o ampliat en funció de l'experiència i de les noves oportunitats que s'han anat detectant, així com de les aportacions o suggeriments del personal.

En el document s'han definit un conjunt de criteris, pautes i accions per permetre estalviar recursos i racionalitzar la despesa en els àmbits següents:

- Viatges
- Dietes
- Despeses protocol·làries, publicitat, fires i exposicions
- Lloguer de vehicles, sales i altres serveis
- Estudis i treballs tècnics
- Propostes d'actuació
- Relació amb proveïdors
- Ambientabilització
- Formació
- Sancions a vehicles
- Dispositius i serveis de tecnologies de la informació i la comunicació (TIC)

El punt XI té associat un pla d'estalvi específic que en la seva primera fase preveu: millores en matèria de radiocomunicacions, racionalització dels serveis informàtics, explotació dels equipaments d'última tecnologia, reducció de costos en els consums.

Concepte	Actuació
Viatges	<ul style="list-style-type: none"> • Viatjar en la classe turista o prioritzar el transport públic col·lectiu en detriment del taxi o del cotxe.
Estudis i treballs tècnics	<ul style="list-style-type: none"> • Justificació de la unitat de la manca de mitjans propis per portar a terme la tasca encomanada. • Cal formalitzar una acta de recepció que certifiqui que s'han complert els requisits i les condicions tècniques exigides.
Gestió econòmica i contractació	<ul style="list-style-type: none"> • Abans que el Departament faci efectiu el pagament del servei contractat, subministrament o bé lliurat, caldrà una certificació del responsable d'execució del contracte de la unitat corresponent, en què doni fe i asseguri que la prestació pactada es fa correctament i que, per tant, se'n pot fer el pagament.
Relació amb proveïdors	<ul style="list-style-type: none"> • No acceptar regals ni donar una adreça personal per rebre'n al domicili particular. • En cas de rebre'n, el Departament el farà arribar, preferentment, a una institució amb finalitats benèfiques.
Ambientalització	<ul style="list-style-type: none"> • En cada exercici s'invertiran en millores ambientals, com a mínim, els imports que s'estalviïn dels consums gràcies als hàbits i a les inversions realitzades en matèria d'eficiència energètica fetes a les instal·lacions del Departament, així com els ingressos procedents de la facturació de les plaques fotovoltaïques.
Tecnologies de la informació i la comunicació (TIC)	<ul style="list-style-type: none"> • Fer un ús responsable del correu electrònic i d'Internet. • Mesures de control per tal de detectar conductes irregulars (usos il·lícits, abusius o particulars), especialment pel que fa a la telefonia fixa i mòbil, i aplicarà mesures de correcció per aturar-les.

Memòria democràtica [HR3]

La Direcció General de Memòria Democràtica²³ (DGMD) és l'organisme encarregat de promoure les polítiques públiques de recuperació de la memòria democràtica. Entre altres funcions, té la de fomentar, per mitjà de convocatòries públiques, les iniciatives impulsades des del món municipal, civil o acadèmic a favor de la recuperació de la memòria democràtica. També centralitza les actuacions en matèria d'atenció als presos polítics i fosses comunes i persones desaparegudes.

Una de les principals tasques de la Direcció General de Memòria Democràtica ha estat impulsar la creació del memorial democràtic. El memorial és l'instrument designat per la Generalitat per executar les polítiques públiques de recuperació de la memòria democràtica.

El memorial democràtic empenyé ja fa un temps la tasca de recuperar i museïtzar el patrimoni memorial del període 1931-1980. En aquest sentit, va crear la Xarxa d'Espais de Memòria de Catalunya, un sistema de gestió patrimonial que s'estén arreu del territori amb l'objectiu no només de recuperar i dignificar, sinó també de convertir el patrimoni memorial en una important eina pedagògica. Actualment, la xarxa agrupa una gran varietat d'espais (itineraris, refugis antiaeris, centres d'interpretació...) que s'han ordenat en quatre grans àmbits: Espais de la Segona República; Espais de la Guerra Civil; Espais de frontera i exili, i Espais de lluita antifranquista i recuperació democràtica. En definitiva, es tracta d'una xarxa de rutes i espais de memòria recuperats i senyalitzats per tot el país amb l'objectiu de fer-los visitables, recuperar la memòria democràtica i contribuir al desenvolupament local.

El 2009 ha estat l'any d'aprovació de la Llei sobre la localització i identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista, i la dignificació de les fosses comunes

El 2009 ha estat l'any d'aprovació de la Llei sobre la localització i identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista, i la dignificació de les fosses comunes. Es tracta de la primera llei de l'Estat destinada a cercar i localitzar les persones desaparegudes i la dignificació, senyalització i exhumació de fosses comunes de la Guerra Civil.

El Departament va presentar el mapa de fosses l'abril de 2008, en què comptabilitzava 179 fosses comunes a tot Catalunya, sense comptar les situades en les zones de front (il·localitzables) ni les que ja van ser exhumades. El mapa és el resultat d'una investigació de més de cinc anys que continua encara oberta. De fet, el Departament continua treballant per documentar més de 60 noves fosses, i durant el 2010 presentarà una nova actualització del mapa. La major part d'aquestes possibles noves fosses (36) se situen a l'Alt i al Baix Penedès, però també se n'investiguen al Segrià, al Priorat, a la Ribera d'Ebre, a l'Urgell i al Pallars Sobirà, entre d'altres comarques. Així mateix, també continua elaborant el cens de persones desaparegudes durant la guerra o sota el règim franquista. Des de la seva creació, el 2003, la DGMD ha localitzat i registrat al voltant de 3.400 desapareguts.

²³ Més informació: Memòria del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació 2009 (<http://www20.gencat.cat/portal/site/interior/menuitem.8384cfa623b910cf65d789a2b0c0e1a0/?>)

Taula 43. Actuacions de recollida de restes òssies en superfície

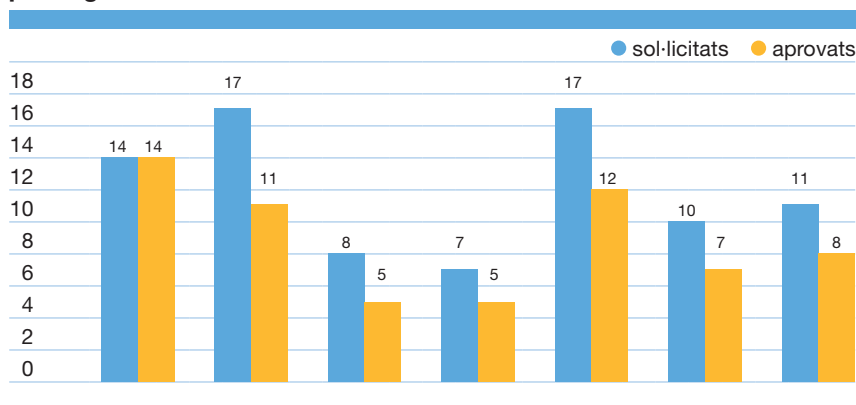
Data	Municipi	Comarca	Lloc	Restes òssies	Individus
Març	Camarasa	Noguera	Masia Pere Pau	80	4
Abril	La Fatarella	Terra Alta	Mas Barbaretes	3	2
Juny	Benissanet	Ribera d'Ebre	Mas del Sant	11	1
Juliol	Gandesa	Terra Alta	Mas d'en Grau	18	1
Juliol	La Febró	Baix Camp	Barranc Voltora	5	1
Agost	Veciana	Anoia	Cal Garsa	70	2
Octubre	Corbera d'Ebre	Terra Alta	Punta Cucut	2	1
Novembre	Corbera d'Ebre	Terra Alta	Barranc la Pila	2	1
Novembre	Corbera d'Ebre	Terra Alta	Mas la Pila	11	En estudi
Novembre	Corbera d'Ebre	Terra Alta	Ginestrets	20	En estudi
Novembre	Gandesa	Terra Alta	Ctra.Termes	5	En estudi
Novembre	Corbera d'Ebre	Terra Alta	Sector Ctra. de la Fatarella a Vilalba*	En estudi	4

*Aquestes dues actuacions han requerit treballs d'excavació i exhumació.

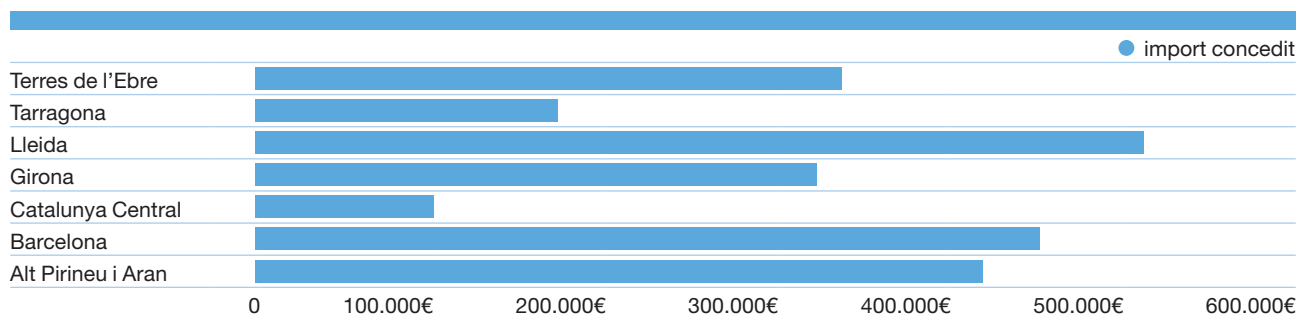
Pel que fa a la **convocatòria de subvencions per a actuacions de recuperació del patrimoni memorial**, la Direcció General de Memòria Democràtica ha atorgat ajuts per valor de 2'5 M€ per a 62 projectes de recuperació del patrimoni memorial democràtic (trinxeres, refugis i búnquers) impulsats per ajuntaments i consells comarcals de tot Catalunya. Aquesta línia d'ajuts vol contribuir al desenvolupament territorial i temàtic dels espais de memòria de Catalunya i promoure que ajuntaments i consells comarcals impulsin projectes de restitució, conservació, dignificació, senyalització i interpretació de patrimoni memorial.

La Direcció General de Memòria Democràtica ha atorgat ajuts per valor de 2'5 M€ per a 62 projectes de recuperació del patrimoni memorial democràtic

Gràfic 9. Actuacions de recuperació del patrimoni memorial per vegueria

Gràfic 10. Imports concedits per actuacions de recuperació del patrimoni memorial

L'import concedit als 223 projectes aprovats en la Convocatòria de subvencions per a activitats commemoratives, de difusió i recerca ha estat d'1 milió d'euros

En relació amb la **Convocatòria de subvencions per a activitats commemoratives, de difusió i recerca**, l'import màxim total de la convocatòria ha estat d'1 milió d'euros, destinats a activitats commemoratives i d'homenatge, de recerca, i de difusió i formació en l'àmbit de la memòria democràtica. A la convocatòria s'han presentat un total de 337 projectes per un import global sol·licitat de 6.029.321,70 €. Del total de projectes presentats, se n'han aprovat 223, amb una mitjana concedida per projecte de 4.484 €.

Taula 44. Resultats de la convocatòria, projectes aprovats i denegats

Total projectes	Presentats	337
	Aprovats	223
	Denegats	114
Import total sol·licitat		6.029.321,70 €
Import màxim total de la convocatòria		1.000.000,00 €
Mitjana concedida per projecte		4.484 €

A banda de les convocatòries de subvencions, la Direcció General de Memòria Democràtica ha dut a terme actuacions tals com commemoracions i homenatges, i la distribució del llibre **Expresos polítics**, i també exposicions i diverses publicacions.

Promoció de la pau i dels drets humans

L'Oficina de Promoció de la Pau i dels Drets Humans és l'òrgan encarregat d'impulsar i desenvolupar una política pública de foment de la pau i promoció dels drets humans, ja sigui implementada per la mateixa oficina o bé en col·laboració amb altres departaments o amb la societat civil.

L'activitat de l'oficina es desenvolupa en el marc del Pla d'acció 2008-2010, que s'estructura en els quatre àmbits següents:

- Desenvolupament de polítiques públiques de foment de la pau i dels drets humans.
- Reforç dels mecanismes de la Generalitat per garantir la coordinació i la coherència de les polítiques de pau i drets humans.
- Relacions institucionals i coordinació amb l'actuació d'altres administracions.
- Suport al teixit social actiu i cooperació amb aquest en l'àmbit de la pau i dels drets humans a Catalunya.

Dins de l'àmbit de **Suport i cooperació amb el teixit social actiu en l'àmbit de la pau i els drets humans a Catalunya**, a més del suport al treball en xarxa i de les tasques de sensibilització, i de les convocatòries de subvencions sobre promoció i foment de la pau i dels drets humans, el 2009 s'ha impulsat la convocatòria biennal de subvencions per a projectes que promoguin els drets humans a Catalunya, que s'afegeix a la de foment de la pau i drets humans.

Taula 45. Línies de subvenció destinades al foment de la pau i dels drets humans²⁴

Convocatòria	Projectes presentats	Projectes aprovats	Import concedit (euros)
Ordre IRP/564/2008, de 29 de desembre, per la qual s'aproven les bases reguladores de les subvencions per a entitats sense afany de lucre per a la realització d'activitats de foment de la pau i de la cultura de la pau i de promoció i defensa dels drets humans, i s'obre la convocatòria pública per a la presentació de sol·licituds per a l'any 2009.	145	103	250.000
Ordre IRP/12/2009, de 8 de gener, per la qual s'aproven les bases reguladores de les subvencions per a ens locals per a la realització d'activitats de foment de la pau i de la cultura de la pau i de promoció i defensa dels drets humans, i s'obre convocatòria pública per a la presentació de sol·licituds per a l'any 2009	43	40	125.000
Ordre IRP/32/2009, de 6 de febrer, per la qual s'aproven les bases reguladores de les subvencions per a la realització de programes per a la defensa i promoció dels drets humans i per al foment de la pau i s'obre la convocatòria pública per a la presentació d'avantprogrames per al bienni 2009-2010	54	27	250.000 (2009) 250.000 (2010)
Total*	242	170	625.000

* El total fa referència a les quantitats subvencionades durant el 2009.

²⁴ Memòria del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació 2009 (<http://www20.gencat.cat/portal/site/interior/menuitem.8384cfa623b910cf65d789a2b0c0e1a0/?>)

Inversió social dels beneficis de Loteria de Catalunya²⁵

El 2009, l'EAJA ha obtingut 15,5 milions d'euros de beneficis traspassats al Departament d'Acció Social i Ciutadania per al desenvolupament d'actuacions de caire social

El 2009 l'EAJA ha obtingut 15,5 milions d'euros de beneficis, que han estat íntegrament traspassats al Departament d'Acció Social i Ciutadania per al desenvolupament d'actuacions de caràcter social que repercuteixen en els col·lectius més desfavorits de la societat catalana. L'ingrés del 100% dels beneficis de les loteries de la Generalitat de l'exercici anterior al Departament d'Acció Social i Ciutadania (15,9 milions d'euros al 2008) s'ha materialitzat durant el 2009 en la reconversió i rehabilitació de residències i centres de dia, i en la construcció de residències per a disminuïts psíquics:

- Reconversió integral de la residència i centre de dia Creu de Palau (Girona) i reforma i rehabilitació de la façana. El centre disposa de 222 places de residència i 14 places d'habitatge tutelat.
- Reconversió funcional i adequació dels accessos i enjardinament de la residència i centre de dia La Mercè (Tarragona), que té 117 places de residència i 6 de centre de dia.
- Ampliació, reforma, rehabilitació i adequació de la residència Pont de Suert (Lleida), que disposa de 38 places de residència i 12 de centre de dia.
- Remodelació, reforma i rehabilitació de la residència Natxaret (Móra d'Ebre), que té aproximadament 70 places.
- Construcció de la residència de disminuïts psíquics Can Flaquer (Mollet del Vallès), amb 60 places de residència i 15 de centre de dia amb atenció especialitzada.
- Reconversió de la residència Ramon Berenguer (Santa Coloma de Gramenet), amb 168 places de residència i 40 de centre de dia.
- Construcció de la residència de disminuïts psíquics Montserrat Betriu (Barcelona), amb 24 places de residència i 8 places de centre de dia amb atenció especialitzada.

A continuació es mostren les principals col·laboracions realitzades:

	Import aportat	Data estimada final d'obres
Reconversió integral de la residència i centre de dia Creu de Palau (Girona)	735.618 €	Darrer trimestre del 2009
Reconversió funcional de la residència i centre de dia La Mercè (Tarragona)	4.716.779 €	Darrer trimestre del 2009
Reforma de la residència Pont de Suert (Lleida)	685.367 €	Darrer trimestre del 2009
Rehabilitació de la residència Natxaret (Móra d'Ebre)	812.812 €	Tardor del 2010
Construcció de la residència Can Flaquer (Mollet del Vallès) (disminuïts psíquics)	4.323.880 €	Tardor del 2010
Reconversió de la residència Ramon Berenguer (Santa Coloma)	2.077.244 €	Estiu del 2011
Construcció de la residència Montserrat Betriu (Barcelona) (disminuïts psíquics)	2.049.252 €	Darrer trimestre del 2009

²⁶ Més informació: Memòria del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació 2009 (<http://www20.gencat.cat/portal/site/interior/menuitem.8384cfa623b910cf65d789a2b0c0e1a0/?>)

Principals associacions a les quals pertany [4.13]

Mossos d'Esquadra

- Comitè Policial Europeu (EDPOL, sigla en anglès)
- Oficina Europea de Policia (EUROPOL, sigla en anglès)

El 2009, els Mossos d'Esquadra han aconseguit incorporar de manera permanent un dels seus agents a l'estructura d'intel·ligència i anàlisi d'Europol, l'organisme de la Unió Europea que coordina les policies del continent. La incorporació dels Mossos es va produir el novembre de 2009 i va convertir la policia catalana en el primer cos de seguretat europeu no estatal que aconsegueix formar part d'aquest organisme. Tot i que aquesta fita encara no s'ha aconseguit en el cas de l'Organització Internacional de Policia Criminal (INTERPOL, sigla en anglès), els Mossos d'Esquadra hi col·laboren des de fa temps.

El 2009, els Mossos d'Esquadra han aconseguit incorporar de manera permanent un dels seus agents a l'Europol

- Xarxa Europea de dones policia (ENP, sigla en anglès)
- Xarxa social d'internet per a tècnics especialistes en desactivació d'artefactes explosius (ATEDEX), mitjançant la qual es fan intercanvis d'informació sobre actuacions, materials i sistemes de l'especialitat dels tècnics especialistes en desactivació d'artefactes explosius (TEDAX).

Bombers de la Generalitat de Catalunya

- Associació Professional de Rescat en Accidents de Trànsit (APRAT).
- Associació de Bombers Voluntaris de Catalunya (ASBOVOCA).

Institut de Seguretat Pública de Catalunya

- Participació i representació de l'Institut dins de la delegació espanyola de l'Escola Europea de Policia (CEPOL, sigla en anglès).
- Participació i representació de l'Institut dins de l'Associació d'Escoles Europees de Bombers (EFSCA, sigla en anglès).
- L'Institut assumeix la direcció del Centre Internacional de Formació d'Actors Locals (CIFAL), en col·laboració amb UNITAR.

Premis i distincions [2.10]

La màxima distinció del Govern, al cos de Bombers de la Generalitat

El cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya va rebre el setembre de 2009 la màxima distinció que atorga el Govern, la Medalla d'Or de la Generalitat

El cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya va rebre el setembre de 2009 la Medalla d'Or de la Generalitat com a mostra del reconeixement i l'agraïment de les institucions catalanes per les seves extraordinàries aportacions al país. La Medalla d'Or de la Generalitat és la màxima distinció que atorga el Govern, i expressa el seu reconeixement envers aquelles persones o institucions que han prestat serveis eminents i extraordinaris a Catalunya en els àmbits polític, social, econòmic, cultural o científic.

El sistema de gestió de la velocitat variable aplicat per l'SCT, premiat a nivell europeu

L'SCT ha estat guardonat a nivell europeu en matèria d'aplicació de sistemes intel·ligents per a la millora del trànsit durant el període 2007-2009

El Servei Català de Trànsit (SCT) ha estat guardonat a nivell europeu en matèria d'aplicació de sistemes intel·ligents per a la millora del trànsit durant el període 2007-2009 en el marc del Fòrum Anual del projecte EasyWay, que se celebra a Viena. En concret, l'SCT ha rebut el primer premi en la categoria de "Millor servei de gestió de trànsit" pel sistema de gestió de la velocitat variable aplicat a l'àrea metropolitana de Barcelona.

Aquest premi expressa el reconeixement d'experts europeus a la tasca realitzada per l'SCT els darrers anys en matèria de gestió del trànsit i, en concret, del sistema de gestió de la velocitat variable implantat el passat mes de gener a l'autopista del Garraf (C-32 sud) i a l'autovia de Castelldefels (C-31), un sistema pioner a l'Estat espanyol i que té per objectiu minimitzar les congestions, millorar la seguretat viària i reduir els nivells de contaminació. El premi reconeix, en definitiva, el treball desenvolupat per l'Administració catalana per aconseguir harmonitzar la mobilitat i la sostenibilitat en la xarxa viària de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Consell de Seguretat de Catalunya

El Consell de Seguretat de Catalunya és l'òrgan de participació i l'espai cívic de debat de les polítiques de seguretat, i respon a la voluntat de corresponsabilitzar la societat en aquesta matèria i establir complicitats de cara als reptes del segle XXI.

Els projectes en els quals està treballant el Departament d'Interior, una vegada completat el desplegament dels Mossos d'Esquadra, s'adrecen a millorar l'eficàcia policial, aprofundir en el model de proximitat i assolir un servei policial d'excel·lència.

Entre els projectes per millorar l'eficàcia dels Mossos d'Esquadra figuren:

- La inauguració del complex central Egara a Sabadell.
- El treball per aconseguir que els Mossos d'Esquadra s'integrin de ple dret en els organismes policials internacionals.
- Les properes incorporacions de nous agents fins arribar, els propers anys, a més de 18.000 agents que s'aniran distribuint pel territori de Catalunya en funció de criteris demogràfics i del mapa delinqüencial.

Entre les mesures per garantir el servei policial d'excel·lència i aprofundir en el model de proximitat dels Mossos d'Esquadra, destaca:

- L'elaboració d'una carta de serveis amb els compromisos que els Mossos d'Esquadra adquireixen amb la ciutadania i que es presentarà properament.
- Els treballs per aconseguir el certificat ISO 9001 de qualitat en tot el procés de detenció de persones.
- La finalització de la instal·lació de càmeres a l'interior de totes les comissaries.
- El nou procediment de prevenció i atenció policial dels matrimonis forçats.
- La creació dins l'estructura dels Mossos d'Esquadra de la Unitat d'Interlocució i Mediació.
- La implementació del Pla de seguretat a les escoles 2009-2011 en tots els instituts de secundària i batxillerat de Catalunya, en col·laboració amb el professorat i les AMPA.

Paràmetres de la memòria

Aquesta memòria s'ha elaborat seguint les directrius de l'estàndard internacional del Global Reporting Initiative (GRI), per a un nivell d'aplicació B autodeclarat i revisat per una tercera part.

Aquesta segona memòria social cobreix l'exercici fiscal i natural de l'any 2009 [3.1]. La primera memòria va ser la que cobria l'exercici 2008 i es va fer pública el febrer de 2010 [3.2]. La periodicitat és anual [3.3] i enguany la memòria té un nivell d'aplicació B, mentre que el 2008 el seu nivell d'aplicació era C. [3.11]

Per definir el contingut, s'ha fet un test intern de matèries rellevants i s'ha contrastat amb un recull de notícies aparegudes a la premsa, que mostra els aspectes d'interès social, i també s'ha contrastat amb dades procedents de la diagnosi en RSC i de l'ambiental [3.5]. En properes memòries, s'hi incorporarà, a més, grups d'interès.

La memòria cobreix tota l'activitat del Departament, totes les direccions generals i els seus organismes autònoms [3.6], sense més limitacions de l'abast o la cobertura que la disponibilitat de la informació corresponent [3.7]

Taula 46. Taula de declaració de nivell d'aplicació GRI G3

	2002	C	C+	B	B+	A	A+
Mandatory	Self declared		Report		Report		Report
			Externally Assured		Externally Assured	Externally Assured	
Optional	Third Party Checked		Report		Report		Report
			Externally Assured		Externally Assured	Externally Assured	
	GRI Checked		Report		Report		Report
			Externally Assured		Externally Assured		Externally Assured

CERTIFICAT

Verificació de la memòria

F. XAVIER AGULLÓ GARCIA, AMB NIF 38.823.136-X, EN QUALITAT DE PROPIETARI DE LA MARCA ÈTIA CONSULTORIA ESTRATÈGICA, CERTIFICA QUE EL DOCUMENT DE NOM "MEMÒRIA DE SOSTENIBILITAT 2009" DE L'ENTITAT

Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya

NIF 50811001G
Amb seu al carrer Diputació, 355 de BARCELONA

S'HA REALITZAT EN CONFORMITAT AMB ELS REQUISITS ESTABLERTS PER L'ESTÀNDARD G3 DEL
GLOBAL REPORTING INITIATIVE (GRI) PER A UN NIVELL D'APLICACIÓ B.

Signa,

F. Xavier Agulló i Garcia

www.etia.biz

Ètia ® és una empresa individual de F. XAVIER AGULLÓ I GARCIA - NIF 38.823.136-X - Adreça fiscal: Av. Maresme, 369, 3-1 - 08301 MATARÓ
Tel. +34 93 738 77 73 Fax. +34 93 396 89 14 c/e info@etia.biz web: www.etia.biz
Ètia ® és una marca registrada

CONTINGUTS GRI G3

1 ESTRATÈGIA i ANÀLISI	Pàgines de l'informe	Nivell d'informació ²⁷
1.1 Declaració del màxim responsable de la presa de decisions de l'organització sobre la rellevància de la sostenibilitat per a l'organització i la seva estratègia.	7	●
1.2 Descripció dels principals impactes, riscos i oportunitats.	17	●
2 PERFIL DE L'ORGANITZACIÓ	Pàgines de l'informe	Nivell d'informació
2.1 Nom de l'organització.	9	●
2.2 Principals marques, productes i/o serveis.	15	●
2.3 Estructura operativa de l'organització, incloses les principals divisions, entitats operatives, filials i negocis conjunts (JVs).	11	●
2.4 Localització de la seu principal de l'organització.	9	●
2.5 Nombre de països en els quals opera l'organització i nom dels països en què desenvolupa activitats significatives o d'aquells que siguin rellevants específicament respecte als aspectes de sostenibilitat tractats en la memòria.	n/a	●
2.6 Naturalesa de la propietat i forma jurídica.	9	●
2.7 Mercats servits (incloent-hi el desglossament geogràfic, els sectors que abasteix i els tipus de clients/beneficiaris).	15	●
2.8 Dimensions de l'organització que informa.	8, 25, 44	●
2.9 Canvis significatius durant el període cobert per la memòria en la mida, estructura i propietat de l'organització.	9	●
2.10 Premis i distincions rebuts durant el període informatiu.	88	●

²⁷ Totalment informat ● Parcialment informat ■ No informat ○ No aplica n/a

3 PARÀMETRES DE LA MEMÒRIA	Pàgines de l'informe	Nivell d'informació
3.1 Període cobert per la informació continguda en la memòria (per exemple, exercici fiscal, any natural).	90	●
3.2 Data de la memòria anterior més recent (si n'hi ha).	90	●
3.3 Cicle de presentació de memòries (anual, biennal, etc.).	90	●
3.4 Punt de contacte per a qüestions relatives a la memòria o al seu contingut.	8	●
3.5 Procés de definició del contingut de la memòria.	90	●
3.6 Cobertura de la memòria (p. ex. països, divisions, filials, instal·lacions arrendades, negocis conjunts, proveïdors).	90	●
3.7 Indicar l'existència de limitacions de l'abast o cobertura de la memòria.	90	●
3.8 La base per incloure informació en el cas de negocis conjunts (joint ventures), filials, instal·lacions arrendades, activitats subcontractades i altres entitats que poden afectar significativament la comparabilitat entre períodes i/o entre organitzacions.	n/a	●
3.9 Tècniques de mesurament de dades i bases per fer els càlculs, incloses les hipòtesis i tècniques subjacents a les estimacions aplicades en la recopilació d'indicadors i altres informacions de la memòria.	67, 71, 74	●
3.10 Descripció de l'efecte que pot tenir la reformulació d'informació pertanyent a memòries anteriors, juntament amb les raons que han motivat aquesta reformulació (per exemple, fusions i adquisicions, canvi en els períodes informatius, naturalesa del negoci, o mètodes de valoració).	44	●
3.11 Canvis significatius relatius a períodes anteriors pel que fa a l'abast, la cobertura o els mètodes de valoració aplicats a la memòria.	90	●
3.12 Taula que indica la localització dels continguts bàsics en la memòria.	92	●
3.13 Política i pràctica actual en relació amb la sol·licitud de verificació externa de la memòria.	Despesa anual fiscalitzada per la intervenció delegada	●

²⁷ Totalment informat ● Parcialment informat ■ No informat ○ No aplica n/a

4 GOVERN, COMPROMISOS I PARTICIPACIÓ GRUPS INTERÈS	Pàgines de l'informe	Nivell d'informació ²⁷
4.1 L'estructura de govern de l'organització, incloent-hi els comitès del màxim òrgan de govern, responsable de tasques com la definició de l'estratègia o la supervisió de govern, responsable de tasques com la definició de l'estratègia o la supervisió de l'organització.	11	●
4.2 Indicar si el president del màxim òrgan de govern ocupa també un càrrec executiu (i, si és així, la seva funció dins de la direcció de l'organització i les raons que la justifiquin).	13	●
4.3 En aquelles organitzacions que tinguin estructura directiva unitària, s'indicarà el nombre de membres del màxim òrgan de govern que siguin independents o no executius.	14	●
4.4 Mecanismes dels accionistes i empleats per comunicar recomanacions o indicacions al màxim òrgan de govern.	13	●
4.5 Vincle entre la retribució dels membres del màxim òrgan de govern, alts directius i executius (inclosos els acords d'abandonament del càrrec) i l'acompliment de l'organització (inclòs l'acompliment social i ambiental).	n/a normativa sector públic	●
4.6 Procediments implantats per evitar conflictes d'interessos en el màxim òrgan de govern.	n/a normativa sector públic	●
4.7 Procediment de determinació de la capacitat i experiència exigible als membres del màxim òrgan de govern per poder guiar l'estratègia de l'organització en els aspectes socials, ambientals i econòmics.	n/a normativa sector públic	●
4.8 Declaracions de missió i valors desenvolupades internament, codis de conducta i principis rellevants per a l'acompliment econòmic, ambiental i social, i l'estat de la seva implementació.	23	●
4.9 Procediments del màxim òrgan de govern per supervisar la identificació i gestió, per part de l'organització, de l'acompliment econòmic, ambiental i social, inclosos riscos i oportunitats relacionats, així com l'adherència o compliment dels estàndards acordats a nivell internacional, codis de conducta i principis.	23	●
4.10 Procediments per avaluar l'acompliment propi del màxim òrgan de govern, en especial respecte a l'acompliment econòmic, ambiental i social.	23	●
4.11 Descripció de com l'organització ha adoptat un plantejament o principi de precaució.	80	●
4.12 Principis o programes socials, ambientals i econòmics desenvolupats externament, així com qualsevol altra iniciativa que l'organització subscriu o aprovi.	21	●
4.13 Principals associacions a les quals pertanyi (com associacions sectorials) o ens nacionals i internacionals als quals l'organització doni el seu suport	87	●
4.14 Relació de grups d'interès que l'organització ha inclòs.	20	●
4.15 Base per a la identificació i selecció de grups d'interès amb els quals l'organització es compromet.	20	●
4.16 Enfocaments adoptats per a la inclusió dels grups d'interès, incloses la freqüència de la seva participació per tipus i categories de grups d'interès.	20	●
4.17 Principals preocupacions i aspectes d'interès que hagin sorgit a través de la participació dels grups d'interès i la forma en què els ha respost l'organització en l'elaboració de la memòria.	20	●

²⁷ Totalment informat ● Parcialment informat ■ No informat ○ No aplica n/a

INFORMACIÓ SOBRE L'ENFOCAMENT DE GESTIÓ/DIRECCIÓ

DIMENSIÓ ECONÒMICA	Pàgines de l'informe	Nivell d'informació ²⁷
EC1 Valor econòmic directe generat i distribuït, incloent-hi ingressos, despeses d'exploració, retribució a empleats, donacions i d'altres inversions a la comunitat, beneficis no distribuïts i pagaments a proveïdors de capital i a governs.	25	●
EC4 Ajuts financers significatius rebuts del Govern.	26	●
EC8 Desenvolupament i impacte de les inversions en infraestructures i els serveis prestats principalment per al benefici públic mitjançant compromisos comercials, pro abonament o en espècies.	27, 33	●

DIMENSIÓ AMBIENTAL	Pàgines de l'informe	Nivell d'informació
EN3 Consum directe d'energia desglossada per fonts primàries.	74	●
EN4 Consum indirecte d'energia desglossat per fonts primàries.	74	●
EN5 Estalvi d'energia a causa de la conservació i de millores en l'eficiència	68	●
EN7 Iniciatives per reduir el consum indirecte d'energia i les reduccions	68	●
EN8 aconseguides amb aquestes iniciatives.	74	●
EN16 Emissions totals, directes i indirectes, de gasos d'efecte hivernacle, en pes.	74	●
EN 18 Iniciatives per reduir les emissions de gasos d'efecte hivernacle i les reduccions aconseguides.	71, 74	●
EN26 Iniciatives per mitigar els impactes ambientals dels productes i serveis, i grau de reducció d'aquest impacte.	33, 71	●
EN28 Cost de les multes significatives i nombre de sancions no monetàries per incompliment de la normativa ambiental.	No n'hi ha hagut	●

INDICADORS DE L'ACOMPLIMENT SOCIAL

PRÀCTIQUES LABORALS	Pàgines de l'informe	Nivell d'informació
LA1 Desglossament del col·lectiu de treballadors per tipus de lloc de treball, per contracte i per regió.	44	●
LA2 Nombre total d'empleats i rotació mitjana d'empleats, desglossats per grup d'edat, sexe i religió.	45	●
LA3 Beneficis socials per a empleats amb jornada completa.	51, 52	●
LA4 Percentatge d'empleats coberts per un conveni col·lectiu.	47	●
LA7 Taxes d'absentisme, malalties professionals, dies perduts i nombre de víctimes mortals relacionades amb la feina per regió.	48, 49	●
LA8 Programes d'educació, formació, assessorament, prevenció i control de riscos que s'apliquen als treballadors, a les seves famílies o als membres de la comunitat en relació amb malalties greus.	35	●
LA10 Mitjana d'hores de formació a l'any per empleat desglossat per categoria d'empleat.	53	●
LA12 Mitjana d'hores de formació a l'any per empleat desglossat per categoria d'empleat.	52	●
LA13 Composició dels òrgans de govern corporatiu i plantilla, desglossat per sexe, grup d'edat, pertinença a minories i altres indicadors de diversitat.	14, 50	●
LA14 Comparació entre el salari base dels homes i el de les dones, desglossada per categoria professional.	50	●

²⁷ Totalment informat ● Parcialment informat ■ No informat ○ No aplica n/a

DRETS HUMANS	Pàgines de l'informe	Nivell d'informació ²⁷
HR1 Percentatge i nombre total d'acords d'inversió significatius que incloguin clàusules de drets humans o que hagin estat objecte d'anàlisi en matèria de drets humans.	64	●
HR2 Percentatge dels principals distribuïdors contractistes que han estat objecte d'anàlisi en matèria de drets humans i mesures adoptades com a conseqüència.	64	●
HR3 Total d'hores de formació dels empleats sobre polítiques i procediments relacionats amb aquells aspectes dels drets humans rellevants per a les seves activitats, incloent-hi el percentatge d'empleats formats.	37, 56, 82	●
HR4 Nombre total d'incidents de discriminació i mesures adoptades.	No n'hi ha hagut	●
HR8 Percentatge del personal de seguretat que ha estat format en les polítiques o procediments de l'organització en aspectes de drets humans rellevants per a les activitats.	62	
HR9 Número total d'incidents relacionats amb violacions dels drets dels indígenes i mesures adoptades.	No n'hi ha hagut	☒

SOCIETAT	Pàgines de l'informe	Nivell d'informació
SO1 Naturalesa, abast i efectivitat de programes i pràctiques per avaluar i gestionar els impactes de les operacions en les comunitats, incloent-hi l'entrada, l'operació i la sortida de l'empresa.	75	●
SO3 Percentatge d'empleats formats en les polítiques i procediments anti-corrupció de l'organització.	80	●
SO8 Valor monetari de sancions i multes significatives i nombre total de sancions no monetàries derivades de l'incompliment de les lleis i regulacions.	No n'hi ha	●

RESPONSABILITAT DE PRODUCTE	Pàgines de l'informe	Nivell d'informació
PR2 Nombre total d'incidents derivats de l'incompliment de la regulació legal o dels codis voluntaris relatius als impactes dels productes i serveis en la salut i la seguretat durant el seu cicle de vida, distribuïts en funció del tipus de resultat d'aquests incidents.	30	●
PR4 Nombre total d'incompliments de la regulació dels codis voluntaris relatius a la informació i a l'etiquetatge dels productes i serveis, distribuïts en funció del tipus de resultat d'aquests incidents.	30	●
PR5 Pràctiques respecte a la satisfacció del client, incloent-hi els resultats dels estudis de satisfacció del client.	29, 32, 75	●
PR7 Nombre total d'incidents fruit de l'incompliment de les regulacions relatives a les comunicacions de màrqueting, incloent-hi la publicitat, la promoció i el patrocini, distribuïts en funció del tipus de resultat d'aquests incidents.	30	●
PR8 Nombre total de reclamacions degudament fonamentades en relació amb el respecte a la privacitat i la fuga de dades personals de clients.	30	●

²⁷ Totalment informat ● Parcialment informat ☒ No informat ○ No aplica n/a

